

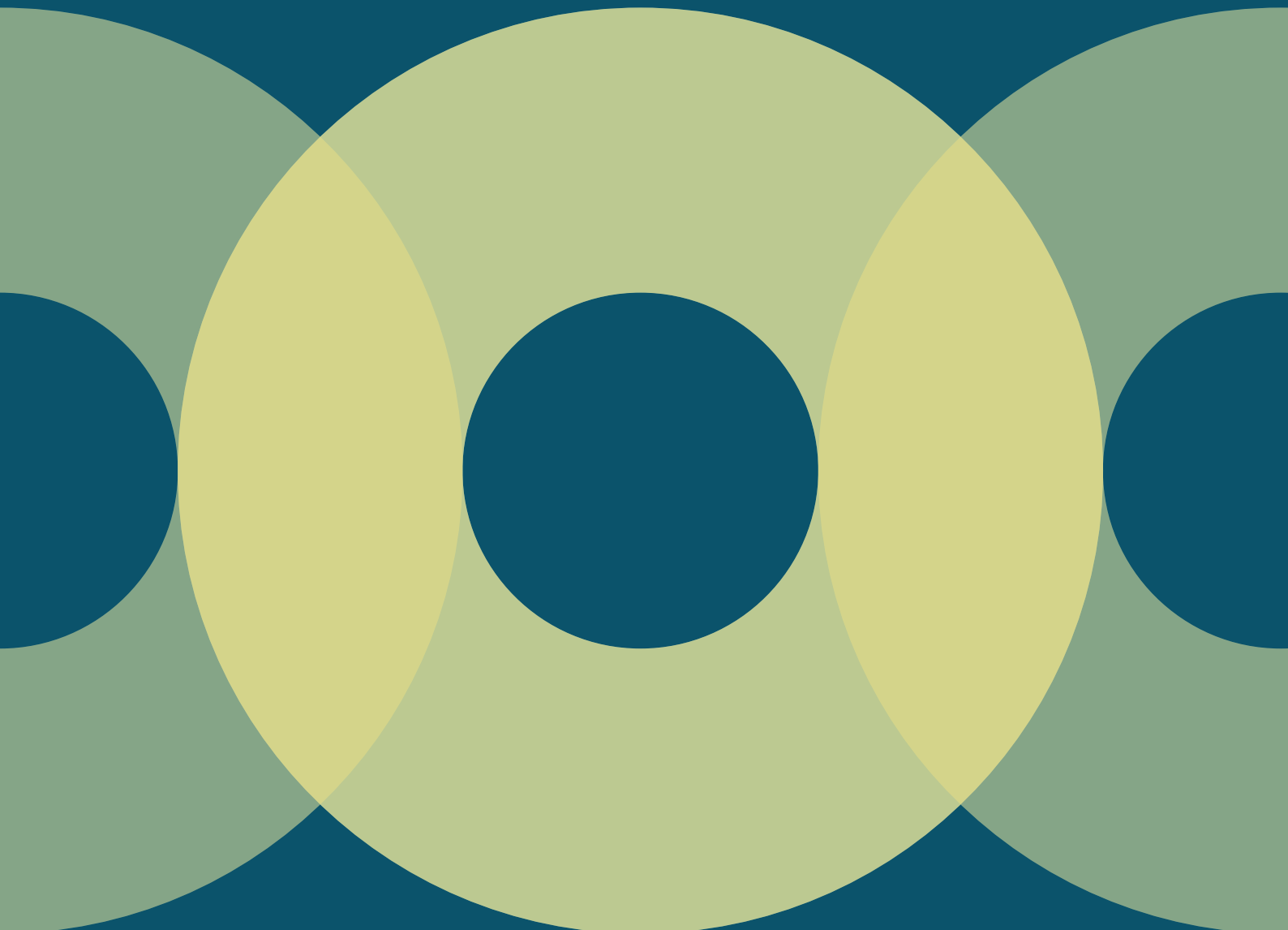

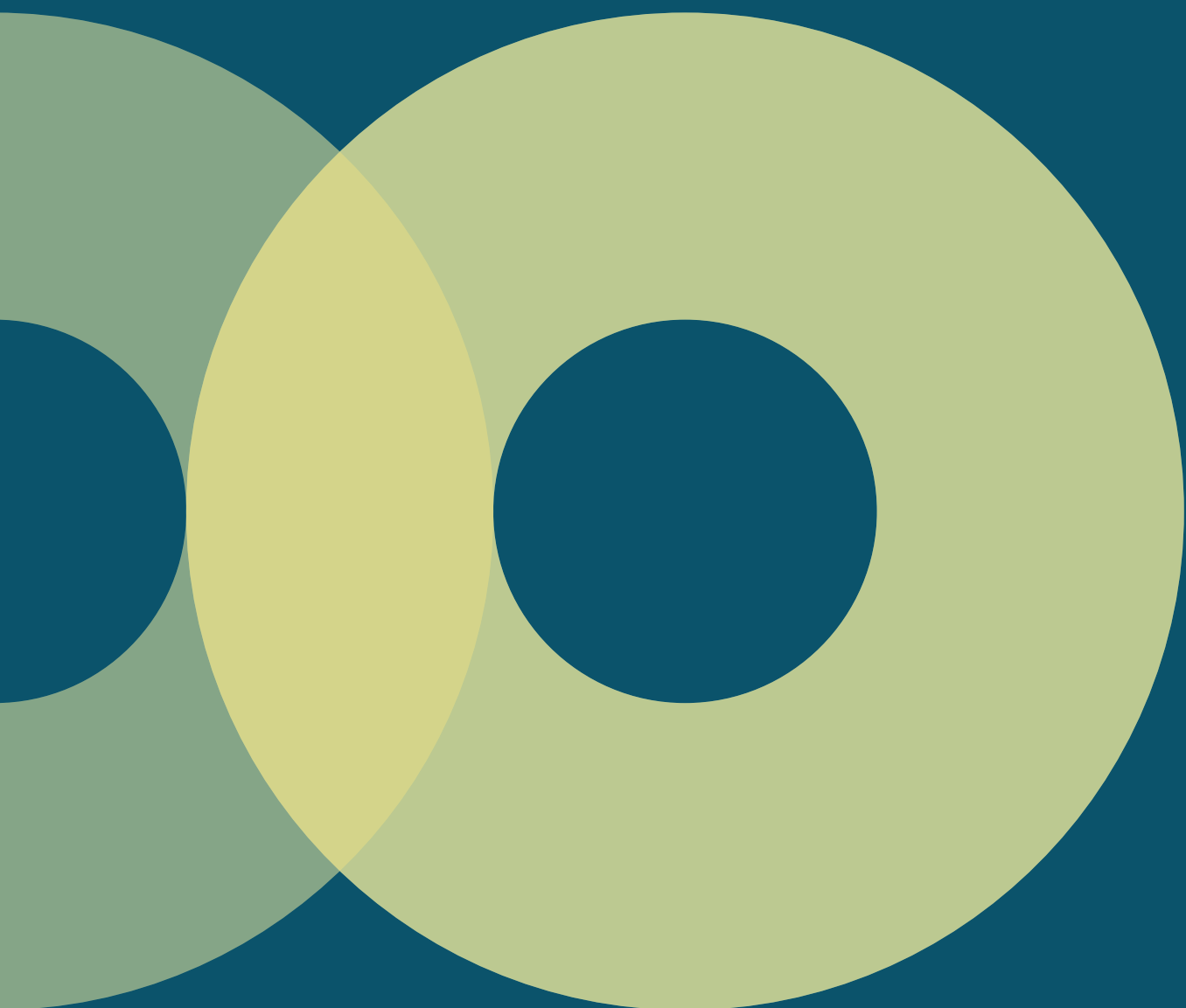
**Diskriminerings
ombudsmannen**

Rapport 2021:1

Statistik 2015–2020

**Statistik över anmälningar, tips och klagomål
som inkommit till Diskrimineringsombudsmannen
åren 2015–2020**

Statistik 2015–2020

**Statistik över anmälningar, tips och klagomål
som inkommit till Diskrimineringsombudsmannen
åren 2015–2020**

Denna pdf är tillgänglig. Andra alternativa format, exempelvis Daisy, lättläst eller punktskrift, kan beställas vid behov. Kontakta då DO på order@do.se. Denna publikation kan även beställas i tryckt version via DO:s webbplats.

Diskrimineringsombudsmannen (DO)

© DO

R15 2021 PDF

ISBN 978-91-88175-20-5

Illustration: Stina Wirsén.

Layout: Kollijox AB.

Förord

Framför dig har du nu den andra statistikrapporten som bygger på en sammanställning av anmälningar, tips och klagomål som inkommit till DO åren 2015–2020. Rapporten riktar sig till alla som vill veta mer om anmälningar, tips och klagomål om diskriminering, såsom allmänhet, riksdag, regering, civilsamhällsorganisationer, medier och forskare.

Diskrimineringsombudsmannen (DO) har i uppdrag att verka för ett samhälle fritt från diskriminering. Möjligheten för den enskilde att vända sig till oss med uppgifter om upplevd diskriminering är ett viktigt verktyg för att uppmärksamma missförhållanden och brister i att efterleva diskrimineringslagen. Uppgifterna som inkommer genom anmälningar, tips och klagomål utgör underlag för DO:s tillsyn. Därtill ger statistik över anmälningar, tips och klagomål viktig kunskap om hur diskriminering kan yttra sig i samhället, och indikationer på områden där det kan finnas särskilda behov av insatser.

Rapporten visar på en kraftig ökning av antalet anmälningar, tips och klagomål det senaste året. Ökningen sammanfaller i huvudsak med införandet av ett webbformulär för att lämna tips och klagomål, vilket sannolikt ska ses som en bidragande orsak. Rapporten visar dock också på en kontinuerlig ökning av antalet anmälningar, tips och klagomål till DO under hela den period som omfattas av rapporten. Det behöver inte betyda att förekomsten av diskriminering i samhället har ökat. Men det bekräftar att DO:s verksamhet är angelägen för den enskilde och att det krävs insatser för att motverka och förebygga diskriminering i Sverige.

Statistiken kan bli ett värdefullt kunskapsunderlag för alla som på olika sätt arbetar för ett samhälle fritt från diskriminering.

Solna den 29 mars 2021

Lars Arrhenius

Diskrimineringsombudsman

Innehåll

Förord	5
Sammanfattning	8
Summary	13
Inledning	18
Syfte	19
Att tolka statistiken över anmälningar, tips och klagomål om diskriminering	19
Vilka data ligger till grund för rapporten?	21
Metod och material	22
Anmälningar, tips och klagomål till DO 2015–2020	24
Antalet inkomna anmälningar, tips och klagomål har ökat	24
Vanligast med anmälningar, tips och klagomål som rör arbetsliv och utbildning	25
Majoriteten av anmälningar, tips och klagomål handlar om diskriminering	27
Diskriminering	28
Antalet anmälningar, tips och klagomål om diskriminering har ökat	28
Anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet är vanligast och ökar mest	29
En anmälan, tips och klagomål kan handla om diskriminering som har samband med mer än en diskrimineringsgrund	30
Flest anmälningar, tips och klagomål om diskriminering rör arbetsliv och utbildning	32
Arbetsliv	33
Utbildning	37
Varor och tjänster	41
Socialtjänst	44
Hälso- och sjukvård	48
Bemötande inom offentlig verksamhet	51
Bostad	54
Trakasserier	56
Sexuella trakasserier	63
Bristande tillgänglighet	66
Repressalier	69
Missgynnande som har samband med föräldraledighet	71
Referenslista	73

Sammanfattning

Den här rapporten innehåller statistik över de anmälningar, tips och klagomål som inkommit till Diskrimineringsombudsmannen (DO) under perioden 2015–2020, med särskilt fokus på de anmälningar, tips och klagomål som inkom 2020. Från 1 september 2020 ändrade DO det tidigare använda begreppet anmälningar till tips och klagomål. Den ändrade beteckningen innebär ingen förändring i DO:s hantering av de inkomna uppgifterna om diskriminering. I denna rapport används genomgående benämningen anmälningar, tips och klagomål. I statistiken görs ingen distinktion mellan anmälningar, tips och klagomål, utan det ses som en och samma företeelse.

För dig som läser rapporten är det viktigt att tänka på följande tre saker:

- Många fall av diskriminering kommer inte till DO:s kännedom.
- De händelser som beskrivs i anmälningar, tips och klagomål om diskriminering utgör inte alltid diskriminering i diskrimineringslagens mening.
- Förändringar av antalet inkomna anmälningar, tips och klagomål över tid kan ha andra förklaringar än att förekomsten av diskriminering förändrats, till exempel att DO succesivt har ändrat sitt sätt att registrera inkomna anmälningar.

År 2020 inkom totalt 3 524 anmälningar, tips och klagomål till DO. 2 882 av dessa handlar om diskriminering, 58 handlar om repressalier och 72 handlar om missgynnande som har samband med föräldraledighet. 594 av anmälningarna, tipsen och klagomålen som inkom 2020 handlar inte om någon av dessa kategorier.

Från år 2019 till 2020 ökade antalet anmälningar, tips och klagomål från 2 631 till 3 524, vilket motsvarar en ökning på 34 procent. Ökningen beror sannolikt på införandet av webbformuläret som skedde den 1 september 2020.

Anmälningar, tips och klagomål om diskriminering

Med anmälningar, tips och klagomål om diskriminering avser vi de anmälningar, tips och klagomål som handlar om diskriminering som har samband med någon eller några av diskrimineringsgrunderna etnisk tillhörighet, funktionsnedsättning, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och ålder. I kategorin anmälningar, tips och klagomål om diskriminering ingår även anmälningar om sexuella trakasserier.¹

Vanligast med anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet och funktionsnedsättning

Anmälningarna, tipsen och klagomålen om diskriminering handlar oftast om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet eller funktionsnedsättning. Av de anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som inkom 2020 handlade 40 procent om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet och 32 procent om diskriminering som har samband med funktionsnedsättning. Lägst andel av anmälningarna, tipsen och klagomålen handlar om diskriminering som har samband med sexuell läggning eller könsöverskridande identitet eller uttryck (2 procent i båda fallen).

Hur stor andel av anmälningarna, tipsen och klagomålen som handlar om diskriminering som har samband med respektive diskrimineringsgrund varierar dock mellan olika samhällsområden. Till exempel handlar en större andel av anmälningarna, tipsen och klagomålen inom arbetslivet om diskriminering som har samband med kön (44 procent) än diskriminering som har samband med funktionsnedsättning (15 procent). Inom samhällsområdet socialtjänst handlar istället hela 63 procent om diskriminering som har samband med funktionsnedsättning.

Sett till hela perioden 2015–2020 har det totala antalet anmälningar, tips och klagomål om diskriminering ökat. Med undantag för sexuell läggning och könsöverskridande identitet eller uttryck har även antalet som har samband med var och en av diskrimineringsgrunderna ökat. Procentuellt sett har antalet anmälningar, tips och klagomål om kön ökat mest (127 procent).

1 Sexuella trakasserier kräver inte samband med någon diskrimineringsgrund.

Flest anmälningar, tips och klagomål om diskriminering inom samhällsområdena arbetsliv, utbildning samt varor och tjänster

Av anmälningarna, tipsen och klagomålen om diskriminering rör flest diskriminering inom samhällsområdena arbetsliv (36 procent), utbildning (18 procent) och varor och tjänster (14 procent). Antalet anmälningar, tips och klagomål om diskriminering inom arbetsliv och utbildning har ökat kraftigt sett till hela perioden 2015–2020, medan antalet anmälningar, tips och klagomål om diskriminering inom varor och tjänster omväxlande ökat och minskat under perioden. Den högsta noteringen under åren 2015–2020 när det gäller anmälningar, tips och klagomål om diskriminering inom varor och tjänster var år 2020.

År 2020 inkom 422 fler anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet jämfört med år 2019. Även antalet anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med kön ökade markant från år 2019–2020. År 2020 inkom 279 fler anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med kön jämfört med år 2019. Ökningen av antalet anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet och kön beror framför allt på 226 anmälningar, tips och klagomål som rör en och samma arbetsgivare. En och samma anmälan, tips och klagomål kan handla om diskriminering som har samband med flera av diskrimineringsgrunderna.

I rapporten presenteras mer detaljerad statistik för samhällsområdena arbetsliv, utbildning, varor och tjänster, socialtjänst, hälso- och sjukvård, bemötande inom offentlig verksamhet samt bostad.

Trakasserier, sexuella trakasserier och bristande tillgänglighet

Diskrimineringslagen förbjuder sex former av diskriminering. Samtliga sex former av diskriminering ingår i statistiken men vi presenterar mer detaljerad statistik särskilt för tre av dessa former: trakasserier, sexuella trakasserier och bristande tillgänglighet.

Anmälningar, tips och klagomål om trakasserier, sexuella trakasserier och bristande tillgänglighet har ökat

Under perioden 2015–2020 har antalet anmälningar, tips och klagomål om trakasserier ökat från 175 till 446. Antalet anmälningar, tips och klagomål om sexuella trakasserier har under samma period ökat från 93 till 152, medan antalet anmälningar, tips och klagomål om bristande tillgänglighet ökat från 293 till 372.

Vad gäller trakasserier och sexuella trakasserier beror ökningarna till stor del på att fler anmälningar, tips och klagomål inkommer till DO via Skolinspektionen. Ökningen av anmälningarna, tipsen och klagomålen som inkommer via Skolinspektionen hänger

ihop med en förändring avseende hur myndigheterna hanterar anmälningar, tips och klagomål som berör både DO:s och Skolinspektionens ansvarsområden. En del av ökningarna kan också bero på att DO under perioden 2015–2020 utvecklat sitt sätt att registrera inkomna anmälningar, tips och klagomål.

Anmälningar, tips och klagomål om trakasserier handlar oftast om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet

En majoritet (55 procent) av anmälningarna, tipsen och klagomålen om trakasserier handlar om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet. Under perioden 2015–2020 har det genomgående varit vanligast med anmälningar, tips och klagomål om trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet. Antalet inkomna anmälningar, tips och klagomål om trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet har överlag ökat under åren 2015–2020. Ett liknande mönster återfinns bland anmälningar, tips och klagomål om trakasserier som har samband med kön respektive funktionsnedsättning. Det är vanligast att anmälningarna, tipsen och klagomålen om trakasserier handlar om utbildningsområdet.

En stor majoritet av anmälningar, tips och klagomål om sexuella trakasserier rör utbildningsområdet

En stor majoritet av anmälningarna, tipsen och klagomålen om sexuella trakasserier rör utbildningsområdet. År 2020 rörde 102 av 152 anmälningar, tips och klagomål om sexuella trakasserier utbildningsområdet, varav 69 rörde grundskolan.

Flest anmälningar, tips och klagomål om bristande tillgänglighet rör områdena utbildning samt varor och tjänster

Bristande tillgänglighet är sedan 2015 förbjudet enligt diskrimineringslagen och innebär att en verksamhet inte genomför skäligen tillgänglighetsåtgärder för att en person med funktionsnedsättning ska komma i en jämförbar situation med en person utan denna funktionsnedsättning. Diskrimineringsformen aktualiserar inte någon annan diskrimineringsgrund än funktionsnedsättning. Därför är det inte meningsfullt att analysera hur många anmälningar, tips och klagomål om bristande tillgänglighet som handlar om diskriminering som har samband med respektive diskrimineringsgrund.

Anmälningarna, tipsen och klagomålen om bristande tillgänglighet rörde 2020 oftast samhällsområdena utbildning (44 procent), varor och tjänster (21 procent) och arbetsliv (11 procent). Under perioden 2015–2020 har antalet anmälningar, tips och klagomål om utbildning och arbetsliv ökat, medan antalet anmälningar, tips och klagomål om varor och tjänster minskat något.

Anmälningar, tips och klagomål om missgynnande som har samband med föräldraledighet och repressalier

Utöver anmälningar, tips och klagomål om diskriminering tar DO även emot anmälningar, tips och klagomål om missgynnande som har samband med föräldraledighet (vilket är förbjudet enligt föräldraledighetslagen²) och repressalier (som är förbjudet enligt diskrimineringslagen).

Få anmälningar, tips och klagomål handlar om repressalier

År 2020 inkom 58 anmälningar, tips och klagomål om repressalier. Antalet anmälningar, tips och klagomål om repressalier var under hela perioden 2015–2020 få, även om antalet ökat under tidsperioden. Under perioden 2015–2020 inkom flest anmälningar, tips och klagomål om repressalier inom arbetslivsområdet. Antalet anmälningar, tips och klagomål inom utbildningsområdet är relativt många, medan enbart enstaka per år handlar om något av de övriga samhällsområdena.

Anmälningar, tips och klagomål om missgynnande som har samband med föräldraledighet handlar ofta även om diskriminering som har samband med kön

År 2020 inkom 72 anmälningar, tips och klagomål om missgynnande som har samband med föräldraledighet. Sett till hela perioden 2015–2020 har antalet anmälningar, tips och klagomål om missgynnande som har samband med föräldraledighet ökat från 47 till 72. Förbudet mot missgynnande som har samband med föräldraledighet gäller endast arbetslivet.

2 Föräldraledighetslagen (1995:584).

Summary

This report contains statistics on the complaints received by the Equality Ombudsman (DO) in the period 2015–2020, focusing specifically on the complaints received in 2020.

In reading the report, it is important to consider the following three things:

- Many cases of discrimination do not come to the attention of DO.
- The events described in complaints about perceived discrimination do not always constitute discrimination in the legal sense as set out in the Discrimination Act.
- Changes in the number of complaints received over time may be explained by factors other than changes in the incidence of discrimination, for example due to changes in the way DO registers the complaints.

A total of 3 524 complaints were received by DO in 2020. Of these, 2 882 concerned discrimination, 58 concerned reprisals and 72 concerned allegations that employers had disadvantaged persons for taking parental leave. Of the complaints received in 2020, 594 did not concern any of these categories.

From 2019 to 2020, the number of complaints increased from 2 631 to 3 524, which is an increase of 34 percent. The increase is probably partly due to the establish of the web form which took place on 1 September 2020.

Complaints about discrimination

What we mean by ‘complaints about discrimination’ are the complaints that concern discrimination associated with one or more of the grounds of discrimination: ethnicity, disability, sex, transgender identity or expression, religion or other belief, sexual orientation or age. The category complaints about discrimination also includes complaints about sexual harassment.³

Complaints about discrimination on the grounds of ethnicity or disability most common

Complaints about discrimination most often concern discrimination on grounds of ethnicity or disability. Of the complaints about discrimination received in 2020, 40 percent concerned discrimination on grounds of ethnicity and 32 percent concerned discrimination on grounds of disability. The lowest proportion of complaints concerned discrimination on grounds of sexual orientation and transgender identity or expression (2 and 2 percent, respectively). However, the

³ Sexual harassment does not require there to be an association with any of the grounds of discrimination.

proportion of complaints that concern discrimination associated with each of the grounds of discrimination varies between different areas of society. For example, a larger proportion of the complaints about discrimination in working life concern discrimination on grounds of sex (44 percent) than discrimination on grounds of disability (15 percent). Meanwhile, 63 percent of the complaints about discrimination in social services concern discrimination on grounds of disability.

Looking across the entire period 2015–2020, the total number of complaints about discrimination has increased. With the exception of sexual orientation and transgender identity or expression, the number of complaints associated with each of the grounds of discrimination has increased. However, it is the number of complaints about sex that has increased most in percentage terms (127 percent).

Largest number of complaints about discrimination in working life, education and goods and services

Complaints about discrimination most frequently concerned discrimination in working life (36 percent), education (18 percent) or goods and services (14 percent). The number of complaints about discrimination in working life and education has increased sharply when looking across the entire period 2015–2020, while the number of complaints about discrimination in goods and services has gone up and down over the course of this period. Looking across the entire period 2015–2020, the complaints about discrimination concerning goods and services had its highest number in 2020. In the report we present more detailed statistics for some of the areas of society that are covered by the Discrimination Act, for example working life, education and goods and services.

Harassment, sexual harassment and inadequate accessibility

The Discrimination Act prohibits six forms of discrimination. All six forms of discrimination are included in the statistics but we are presenting more detailed statistics specifically about three of these: harassment, sexual harassment and inadequate accessibility.

Complaints about harassment, sexual harassment and inadequate accessibility have increased

Over the period 2015–2020, the number of complaints about harassment has increased from 175 to 446. Over the same period, the number of complaints about sexual harassment has increased from 93 to 152, while the number of complaints about inadequate accessibility has increased from 293 to 372. Regarding harassment and sexual harassment, these increases are partly due to the fact that more complaints are being received by DO via the Swedish Schools Inspectorate. The increase in the number of complaints being received via the Schools Inspectorate is

connected to a change in how the authorities administer complaints relating to matters for which both of these authorities are responsible. The increases may also be due in part to the fact that DO has changed how it registers complaints over the period 2015–2020.

Complaints about harassment most often concern discrimination on grounds of ethnicity

Throughout the period 2015–2020, the largest number of complaints about harassment concerned discrimination on grounds of ethnicity. In 2020, 55 percent concerned discrimination on grounds of ethnicity. Complaints about harassment most frequently concerned education, followed by working life. There were few complaints about any other area of society.

A large majority of the complaints about sexual harassment concern education

A large majority of the complaints about sexual harassment concern education. In 2020, 102 of the 152 complaints concerned sexual harassment in education, 69 of which concerned compulsory school.

Largest number of complaints about inadequate accessibility concern education and goods and services

Inadequate accessibility has been prohibited under the Discrimination Act since 2015 and means that a person with a disability is disadvantaged through a failure to implement reasonable accessibility measures that would put that person in a comparable situation to a person who does not have the disability. This form of discrimination is not pertinent to any of the grounds of discrimination other than disability. Accordingly, it is not meaningful to analyse how many complaints about inadequate accessibility concern discrimination associated with each of the grounds of discrimination.

In 2020, complaints about inadequate accessibility most frequently concerned education (44 percent), goods and services (21 percent) and working life (11 percent). Over the period 2015–2020, the number of complaints about education and working life has increased, while the number of complaints about goods and services has decreased slightly.

Complaints about employers disadvantaging persons for taking parental leave and reprisals

In addition to complaints about discrimination, DO also receives complaints about employers disadvantaging persons for taking parental leave (which is prohibited under the Parental Leave Act⁴) and reprisals (which is prohibited under the Discrimination Act).

Few complaints about reprisals

In 2020, 58 complaints about reprisals were received. Over the entire period 2015–2020, there were few complaints about reprisals, although the number has increased over this period. The majority of the complaints about reprisals received over the period 2015–2020 were within the area working life. There are a relatively large number of complaints within the area education, while only occasional complaints each year concern any of the other areas of society.

Complaints about employers disadvantaging persons for taking parental leave

In 2020, 72 complaints were received about employers allegedly disadvantaging persons for taking parental leave. Across the entire period 2015–2020, the number of complaints of this type has increased from 47 to 72. The prohibition against employers disadvantaging persons for taking parental leave only applies to working life.

4 Parental Leave Act (1995:584).

Inledning

Diskrimineringsombudsmannen (DO) har till uppgift att motverka diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Som en del i att utföra detta uppdrag kan allmänheten lämna uppgifter om diskriminering till DO. Till och med den 31 augusti 2020 betecknades de uppgifter som skickades till DO som anmälningar. Från 1 september 2020 betecknas de istället som tips eller klagomål. Den ändrade beteckningen innebär ingen förändring i DO:s hantering av de inkomna uppgifterna om diskriminering.

Vi presenterar i rapporten statistik utifrån de uppgifter som inkommit till DO under perioden 2015–2020. Uppgifterna i de tidigare statistikrapporterna benämndes som anmälningar. I denna rapport används benämningen anmälningar, tips och klagomål. I statistiken görs ingen distinktion mellan anmälningar, tips och klagomål, utan de ses som en och samma företeelse.

Utöver anmälningar, tips och klagomål om diskriminering tar DO emot anmälningar, tips och klagomål om att någon utsatts för repressalier på grund av att hen anmält eller påtalat diskriminering (vilket är förbjudet enligt diskrimineringslagen). DO har även rätt att företräda enskilda i domstol i tvister som rör missgynnande som har samband med föräldraledighet, och tar emot anmälningar, tips och klagomål om detta. Eftersom DO:s huvuduppdrag är att motverka diskriminering, och de anmälningar, tips och klagomål som handlar om diskriminering står för en stor majoritet av de som inkommit till DO under perioden 2015–2020, ligger tyngdpunkten i rapporten på anmälningar, tips och klagomål om diskriminering. Dessa ska ses som information om möjlig diskriminering, inte som konstaterade fall av diskriminering.⁵

Att på en övergripande nivå analysera inkomna anmälningar, tips och klagomål ger kunskap som kan användas för att förebygga och motverka diskriminering. Det kan exempelvis handla om kunskap om i vilka delar av samhället som diskriminering förekommer, utifrån vilka diskrimineringsgrunder personer anser sig vara diskriminerade, och om antalet fall av upplevd diskriminering förändrats över tid. De anmälningar, tips och klagomål som inkommer till DO ger inte hela bilden av den diskriminering som förekommer i samhället. I kombination med annan kunskap och information kan anmälningar, tips och klagomål ändå ge en indikation på de utmaningar vi står inför när det gäller att förebygga och motverka diskriminering.

Den statistik som presenteras i rapporten är av deskriptiv karaktär. Det innebär att vi i första hand redovisar antalet inkomna anmälningar, tips och klagomål och vilka förändringar som skett över tid. I viss mån kommer vi att kortfattat förklara bakgrunden till resultaten. Vi kommer inte att ge heltäckande förklaringar av resultaten eller förändringarna över tid.

5 En mer utförlig beskrivning finns under rubrikerna ”De händelser som beskrivs i anmälningar, tips och klagomål om diskriminering utgör inte alltid diskriminering i diskrimineringslagens mening”.

Syfte

Det finns idag begränsat med statistiska underlag som beskriver hur vanligt förekommande diskriminering är och inom vilka samhällsområden som diskriminering förekommer. Genom att ta fram statistik baserad på de anmälningar, tips och klagomål som inkommit till DO bidrar vi till att öka kunskapen om diskriminering i Sverige idag. Syftet med följande rapport är därmed att

1. öka kunskapen om de anmälningar, tips och klagomål som inkommit till DO om diskriminering, repressalier och missgynnande som har samband med föräldraledighet, och
2. visa på förändringar över tid avseende de anmälningar, tips och klagomål som inkommit till DO.

Att tolka statistiken över anmälningar, tips och klagomål om diskriminering

De anmälningar, tips och klagomål som inkommer till DO ger inte en heltäckande bild av den diskriminering som sker i samhället. De resultat som presenteras i den här rapporten bör därför tolkas med försiktighet och sättas i relation till annan kunskap om diskriminering.

Oavsett vilken metod som används finns svårigheter med att undersöka hur vanligt förekommande diskriminering är. I den här rapporten utgår vi från anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som inkommit till DO. Utifrån det materialet finns tre huvudsakliga utmaningar vid tolkningen av resultaten:

- Många fall av diskriminering kommer inte till DO:s kännedom.
- De händelser som beskrivs i anmälningarna, tipsen och klagomålen om diskriminering utgör inte alltid diskriminering i diskrimineringslagens mening.
- Förändringar i statistiken kan ha andra orsaker än att förekomsten av diskriminering har förändrats.

Många fall av diskriminering kommer inte till DO:s kännedom

Den statistik som presenteras i den här rapporten utgår från anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har lämnats till DO. Det faktiska antalet fall av diskriminering i samhället är högre än det antal uppgifter som inkommer till DO. Exakt i hur stor utsträckning diskriminering förekommer går dock inte att säga. Det finns flera skäl till att alla fall av diskriminering inte kommer till DO:s kännedom. Det mest uppenbara är att alla personer som blir utsatta för diskriminering inte informerar någon samhällsaktör om detta. Det kan också vara så att den som blivit utsatt för diskriminering vänder sig till andra aktörer än DO, såsom ett fackförbund eller en antidiskrimineringsbyrå. Diskriminering är dessutom ibland svår att identifiera, vilket gör att personer som utsatts för diskriminering inte alltid vet om det själva.

De händelser som beskrivs i anmälningar, tips och klagomål om diskriminering utgör inte alltid diskriminering i diskrimineringslagens mening

Ordet diskriminering brukar i vardagligt tal ofta användas om orättvis behandling av olika slag, där någon gör åtskillnad mellan människor. De anmälningar, tips och klagomål som inkommer till DO består av individers redogörelser av händelser då de anser sig ha blivit utsatta för diskriminering. Men det som av många uppfattas som diskriminering är inte alltid diskriminering i diskrimineringslagens mening.

Det finns sex former av diskriminering – direkt diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet, instruktioner att diskriminera, trakasserier och sexuella trakasserier.⁶ Var och en av dessa har olika rekvisit, det vill säga kriterier, som ska vara uppfyllda för att en företeelse ska betraktas som diskriminering enligt diskrimineringslagen. För att träffas av ett diskrimineringsförbud ska situationen också äga rum inom något av de samhällsområden där diskrimineringslagen gäller. I lagen finns även ett antal undantag från diskrimineringsförbuden som tillåter särbehandling under vissa förutsättningar.

Det förekommer att beskrivningar av de händelser i anmälningar, tips och klagomål som inkommer till DO inte har något tydligt samband med någon av lagens diskrimineringsgrunder. Antingen har de då samband med något annat än lagens diskrimineringsgrunder, till exempel politisk åskådning, eller så är anmälningarna, tipsen och klagomålen för knapphändiga för att identifiera ett eventuellt samband med en diskrimineringsgrund. Det förekommer också att de händelser som beskrivs i en anmälan, tips och klagomål har ägt rum inom ett samhällsområde som inte omfattas av diskrimineringslagen.

Även för händelser i anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som till synes uppfyller alla rekvisit krävs en juridisk utredning för att fastställa om händelsen utgör diskriminering i lagens mening. De flesta av de anmälningar, tips och klagomål som ingår i statistiken har inte utretts. Statistiken inkluderar därmed händelser som inte skulle anses utgöra diskriminering vid en juridisk utredning.

Förändringar i statistiken kan ha andra orsaker än att förekomsten av diskriminering har förändrats

I den här rapporten redovisar vi antalet inkomna anmälningar, tips och klagomål under perioden 2015–2020. De förändringar som skett kan ha flera olika orsaker och kan inte ensidigt tolkas som att förekomsten av diskriminering i sig ökat eller minskat. En orsak till förändringar över tid kan vara att allmänhetens benägenhet att skicka in anmälningar, tips och klagomål om diskriminering har förändrats. Eftersom statistiken utgörs av information som DO registrerat om anmälningar, tips och klagomål kan även förändringar i myndighetens sätt att hantera dessa påverka tidsserier.

6 Mer information om de olika formerna av diskriminering finns på DO:s webbplats, <https://www.do.se/om-diskriminering/vad-ar-diskriminering/>.

Vilka data ligger till grund för rapporten?

Det datamaterial som ligger till grund för den här rapporten består av de anmälningar, tips och klagomål om diskriminering, repressalier samt missgynnande som har samband med föräldraledighet som inkommit till DO.

De anmälningar, tips och klagomål som kommer in till DO registreras som inkomna uppgifter i DO:s diarium. Den statistik som presenteras i denna rapport grundar sig på de data som registreras om anmälningarna, tipsen och klagomålen. Varje anmälan, tips och klagomål kan innehålla flera handlingar. De data som statistiken grundar sig på är kopplade till anmälan, tipset och klagomålet, och inte till de enskilda inkomna handlingarna. För att förtydliga hur informationen som ligger till grund för statistiken är lagrad kan vi ta ett exempel. En anmälan, tips och klagomål innehåller två handlingar där den ena av handlingarna innehåller uppgifter om sexuella trakasserier och den andra handlingen innehåller uppgifter om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet. DO registrerar denna som att det handlar om både sexuella trakasserier och diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet. Av de data som registreras i diariet framgår inte att uppgiften om sexuella trakasserier och uppgiften om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet ursprungligen fanns i två olika handlingar. Av de data som registreras framgår inte heller om de sexuella trakasserier och diskrimineringen som har samband med etnisk tillhörighet skedde vid samma tillfälle eller inte.

De inkomna handlingarna i anmälningar, tips eller klagomål kan se olika ut, vara olika omfattande och komma i olika format. Fram till och med den 31 augusti 2020 kunde personer använda sig av ett word-dokument vid anmälningar, tips och klagomål. Från och med den 1 september 2020 kan tips och klagomål istället lämnas via ett webbformulär. Både word-dokumentet och webbformuläret är en form av standard-formulär för den som vill lämna in anmälningar, tips och klagomål om diskriminering, men en stor del av dessa kommer in i annan form än detta formulär. Ofta består anmälan, tipset och klagomålet av en textbeskrivning av ett händelseförlopp. De data som registreras i DO:s diarium ska spegla innehållet i de inkomna handlingarna och innehåller information om bland annat diskrimineringsgrunder, former av diskriminering och samhällsområden. Registreringen innebär dock inte att DO gör någon bedömning av om diskriminering i diskrimineringslagens mening har skett. De data som registreras är därmed en preliminär klassificering. Alla de diskrimineringsgrunder, former av diskriminering och samhällsområden som, enligt vad som framgår i anmälningar, tips och klagomål, skulle kunna aktualiseras när en utredning inleds. Om det till exempel är oklart ifall de händelser som beskrivs i en anmälan, tips och klagomål efter en utredning, i diskrimineringslagens mening, skulle anses utgöra trakasserier, sexuella trakasserier eller ingetdera, registreras både trakasserier och sexuella trakasserier i det aktuella fallet.

I en anmälan, tips och klagomål om diskriminering kan det finnas uppgifter om en händelse, flera händelser som hänger ihop med varandra i ett händelseförlopp eller om olika händelser som inte har någon direkt koppling till varandra. Fram till och med 2017 registrerades en inkommen handling som flera anmälningar i de fall det gällde mer än en verksamhet eller mer än en utsatt person. Från och med 2018 kan fler än en verksamhet och fler än en utsatt person registreras på samma ställe. En anmälan, tips och klagomål kan både avse händelser som uppgiftslämnaren själv blivit utsatt för och händelser som någon annan blivit utsatt för. Eftersom det förändrade arbetssättet innebär att inkomna handlingar, som tidigare registrerades som flera anmälningar, från och med 2018 registreras som en och samma händelse, påverkas jämförbarheten över tid.

Data om en anmälan, tips och klagomål registreras i samband med att den första handlingen lämnas till DO. I de fall där kompletteringar inkommer efter den första inkomna handlingen kan datan ändras.

Metod och material

I DO:s diarium där anmälningar, tips och klagomål om diskriminering registreras finns flera olika typer av uppgifter. Den övervägande majoriteten av anmälningarna, tipsen och klagomålen handlar om diskriminering. Två andra kategorier är även anmälningar, tips och klagomål som handlar om repressalier (som är förbjudet enligt diskrimineringslagen) samt anmälningar, tips och klagomål om missgynnande på grund av föräldraledighet (som är förbjudet enligt föräldraledighetslagen).

Utöver dessa tre huvudkategorier finns några ytterligare typer av uppgifter, vilka vi exkluderat för att skapa en så rättvisande statistik som möjligt. En följd av detta är att sammanställningarna i denna rapport skiljer sig från den statistik som någon kan få om hen begär ut statistik om alla anmälningar, tips och klagomål i DO:s diarium, och även från statistik som tidigare presenterats i DO:s årsredovisningar. I tabell 1 finns en sammanställning av det totala antalet uppgifter i diariet och hur många uppgifter som inkluderats i respektive exkluderats från sammanställningen.

När vi exkluderat uppgifter har vi gjort det av två olika skäl. Det första skälet till att utesluta uppgifter är att de inte handlar om en anmälan, tips och klagomål. Exempel på uppgifter som exkluderats av detta skäl är felregistreringar och begäran om att få DO:s hjälp att ta del av merituppgifter när en person inte fått ett jobb som personen sökt. Det andra skälet till att uppgifter exkluderats är att undvika dubbelräkning. De typer av uppgifter som exkluderats av detta skäl är begäranden om att DO omprövar en tidigare inskickad anmälan, dubbelregistreringar, samt i vissa fall uppgifter som enbart handlar om DO:s rättsliga processer.⁷

⁷ Fram till och med 2017 registrerades DO:s processärenden i samma diarieserie som anmälningar om diskriminering. I de flesta fall har den anmälan som legat till grund för processen diarieförts med ett diarienummer medan processärendet har diarieförts med ett annat diarienummer.

Tabell 1. Antal inkluderade och exkluderade anmälningar, tips och klagomål.

Inkomna anmälningar, tips och klagomål	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Totalt	2 509	2 323	2 521	2 601	2 706	3 577
Exkluderade	272	181	128	105	75	53
Inkluderade	2 237	2 142	2 393	2 496	2 631	3 524

Val av tidsserie

Data om anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som inkommit till DO finns tillgängliga i DO:s diarium från 2009 då DO bildades. I den här rapporten har vi valt att sammanställa data för tidsperioden 2015–2020. Att vi valt just denna tidsperiod har två huvudorsaker. För det första förändrades diskrimineringslagen 2015 på så sätt att en ny form av diskriminering (bristande tillgänglighet) tillkom. Förändringen kan tänkas påverka inflödet av anmälningar, tips och klagomål om diskriminering. Jämförbarheten längre tillbaka i tiden blir därmed osäker. Den andra orsaken till valet av tidsperiod har att göra med att DO sedan 2009 kontinuerligt utvecklat processen att ta emot och registrera anmälningar, tips och klagomål. Denna utveckling medför svårigheter vad gäller att tolka data i tidsserier. I arbetet med den här rapporten har vi försökt identifiera större förändringar i tidsserien och sökt förklaringar till dessa. Ju längre bak i tiden vi kommer desto svårare har det varit för oss att kunna få en tillfredsställande bild av om förändringar i statistiken beror på förändringar i flödet av inkommande anmälningar, tips och klagomål eller om de snarare är en följd av DO:s kontinuerliga verksamhetsutveckling. Under perioden 2015–2020 har en hel del utveckling skett, men i jämförelse med åren före 2015 har vi en bättre bild av vilken utveckling som skett, och kan göra bättre bedömningar av hur det påverkar statistiken.

Anmälningar, tips och klagomål via Skolinspektionen

DO har sedan 2013 haft en överenskommelse med Skolinspektionen (inklusive Barn- och elevombudet) om samverkan, samråd och fördelning av anmälningar. Överenskommelsen träffades mot bakgrund av de överlappande reglerna i diskrimineringslagen och skollagen om att skydda barn och elever mot kränkningar. Till och med 2015 fördelades anmälningar, tips och klagomål till endera myndigheten utifrån vilka uppgifter anmälan, tipset och klagomålet huvudsakligen handlade om.

I februari 2016 reviderades överenskommelsen. Revideringen innebär att anmälningar, tips och klagomål som innehåller uppgifter om både kränkande behandling enligt skollagen och trakasserier eller sexuella trakasserier enligt diskrimineringslagen hanteras av båda myndigheterna, utifrån respektive ansvarsområde.

Den förändrade överenskommelsen påverkar statistiken över anmälningar, tips och klagomål till DO eftersom den innebär att fler anmälningar, tips och klagomål överlämnas till DO från Skolinspektionen. Särskilt påverkar det antalet anmälningar, tips och klagomål inom utbildningsområdet och antalet anmälningar, tips och klagomål om trakasserier och sexuella trakasserier.

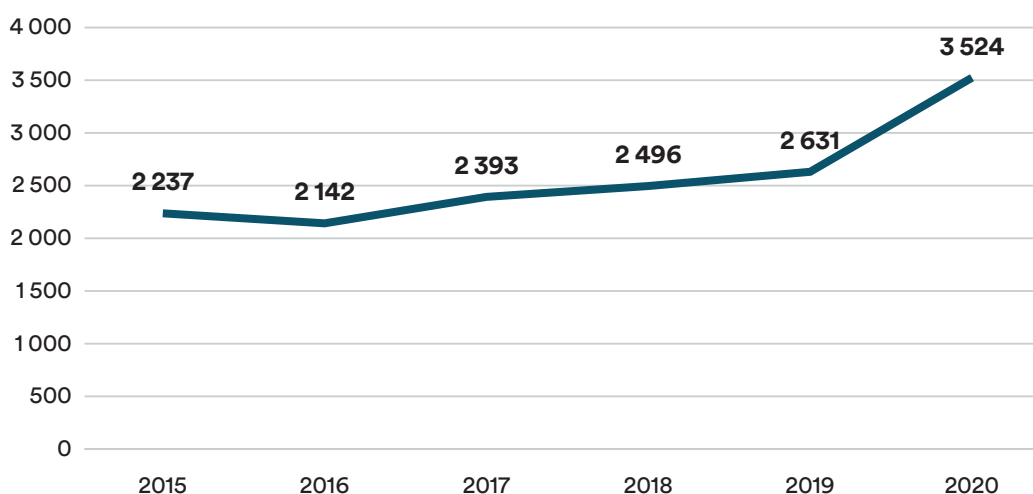
Anmälningar, tips och klagomål till DO 2015–2020

I det här avsnittet presenterar vi övergripande statistik för de anmälningar, tips och klagomål som inkommit till DO, oavsett vad de handlar om. I senare avsnitt kommer vi att presentera mer detaljerad statistik för anmälningar, tips och klagomål avseende diskriminering, repressalier och missgynnande som har samband med föräldraledighet.

Antalet inkomna anmälningar, tips och klagomål har ökat

År 2020 inkom totalt 3 524 anmälningar, tips och klagomål (figur 1). Antalet har ökat kontinuerligt sedan år 2016. Sett till hela perioden 2015–2020 har det skett en ökning med 58 procent.

Figur 1. Antal inkomna anmälningar, tips och klagomål 2015–2020.

DO ändrade sitt sätt att registrera anmälningar, tips och klagomål år 2018. Förändringen innebär att flera uppgiftslämnare och flera anmälda verksamheter kan kopplas till en och samma anmälan, tips och klagomål. Till och med 2017 registrerades istället varje enskild uppgiftslämnare och varje enskild anmäld aktör i en egen anmälan, tips och klagomål, även om flera uppgiftslämnare eller anmälda aktörer fanns i samma inkomna handling. Med tanke på denna förändring hade det varit logiskt om antalet anmälningar, tips och klagomål hade minskat efter 2017. När vi nu istället ser en fortsatt ökning är det viktigt att tänka på att ökningen troligen skulle ha varit ännu större om DO inte hade ändrat sitt sätt att registrera.

Den 1 september 2020 ändrade DO begreppet anmälningar till tips och klagomål. I samband med begreppsförändringen infördes även möjligheten att lämna information om diskriminering via ett webbformulär. År 2020 var antalet inkomna anmälningar, tips och klagomål 3 524. Det är det högsta antalet inkomna anmälningar, tips och klagomål de senaste fem åren, och betydligt fler än 2019. Den kraftiga ökningen på 34 procent mellan 2019 och 2020 beror delvis sannolikt på införandet av webbformuläret som skedde den 1 september 2020. Fram till och med augusti 2020 var antalet anmälningar, tips och klagomål på ungefär samma nivå som motsvarande period 2019. Från och med september 2020 har det skett en kraftig ökning av antalet inkomna anmälningar, tips och klagomål.

Vanligast med anmälningar, tips och klagomål som rör arbetsliv och utbildning

Diskrimineringslagen förbjuder diskriminering inom ett antal samhällsområden. Av de anmälningar, tips och klagomål som inkom 2020 rörde flest arbetslivet (36 procent) följt av utbildningsområdet (18 procent) och varor och tjänster (14 procent), se figur 2.

Att flest anmälningar, tips och klagomål rör något av dessa tre områden kan bero på att de alla tre är områden som många människor kommer i kontakt med på daglig basis. Flera av de andra områdena handlar om verksamheter som de flesta personer endast kommer i kontakt med vid få tillfällen, eller överhuvudtaget inte har någon relation till.

Figur 2 visar även andelen anmälningar, tips och klagomål för "Övriga samhällsområden". Denna kategori består främst av anmälningar, tips och klagomål som handlar om ett annat samhällsområde än de tolv som omfattas av diskrimineringslagen samt anmälningar, tips och klagomål för vilka DO inte registrerat något samhällsområde överhuvudtaget. I kategorin ingår dock även ett mindre antal anmälningar, tips och klagomål inom de samhällsområden som omfattas av diskrimineringslagen men där den situation som beskrivs inte täcks av diskrimineringslagens skydd.

Figur 2. Andel anmälningar, tips och klagomål, uppdelat på samhällsområden, 2020, N = 3 524.⁸

⁸ En och samma anmälan, tips och klagomål kan handla om händelser inom flera områden, vilket gör att totalsumman i figuren överstiger 100 procent.

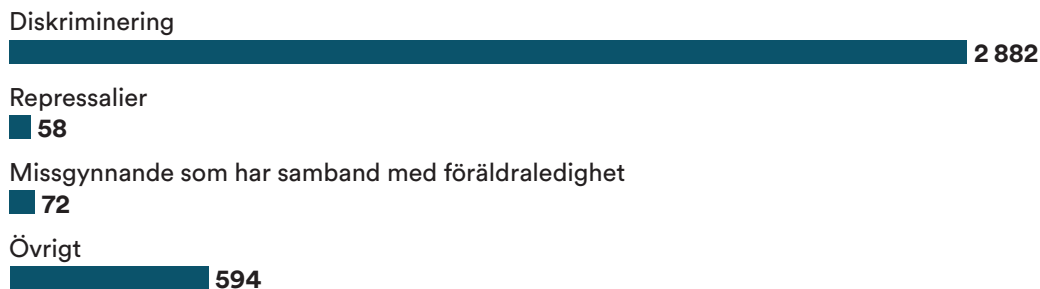
Majoriteten av anmälningar, tips och klagomål handlar om diskriminering

En stor majoritet av de inkomna anmälningarna, tipsen och klagomålen 2020 handlar om diskriminering (figur 3). Figuren visar även att få av de anmälningar, tips och klagomål som inkom under 2020 handlar om repressalier och missgynnande som har samband med föräldraledighet. Nästan 600 anmälningar, tips och klagomål handlar varken om diskriminering, repressalier eller missgynnande som har samband med föräldraledighet. Dessa anmälningar, tips och klagomål faller således utanför DO:s tillsynsansvar över diskrimineringslagen och redovisas i kategorin övrigt.

Anmälningar, tips och klagomål i kategorin övrigt kan exempelvis handla om att någon lämnat information om ett missgynnande som har samband med något som inte skyddas av diskrimineringslagen (till exempel politisk åskådning) eller anmälningar, tips och klagomål där informationen är för knapphändig för att bedöma huruvida händelsen har samband med någon diskrimineringsgrund. Även anmälningar, tips och klagomål om att en verksamhet brister i sitt förebyggande och främjande arbete för att motverka diskriminering, så kallade aktiva åtgärder, ingår i kategorin övrigt i de fall då de inte har samband med en specifik diskrimineringsgrund.

I kommande avsnitt av rapporten kommer vi att presentera mer detaljerad statistik för kategorierna som ingår i denna figur, dock inte för kategorin övrigt. Mer detaljerade beskrivningar av respektive kategori finns i ingresserna till rapportens kommande avsnitt.

Figur 3. Antal inkomna anmälningar, tips och klagomål 2020.

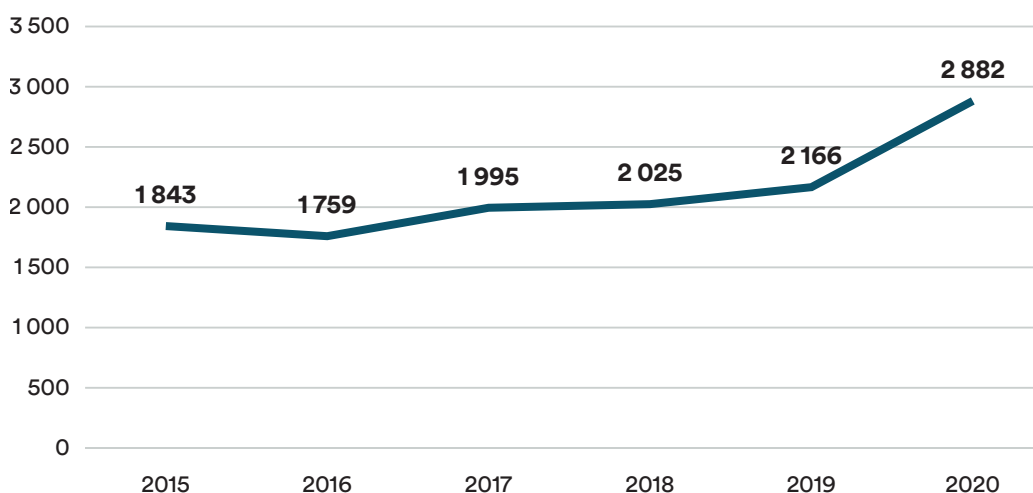
Diskriminering

Det finns flera olika former av diskriminering som är införda i diskrimineringslagen. I det här avsnittet presenterar vi statistik över anmälningar, tips och klagomål som omfattar alla former av diskriminering. Avsnittet inleds med övergripande sammanställningar av anmälningarna, tipsen och klagomålen om diskriminering. Därefter presenterar vi sammanställningar för de sju samhällsområden⁹ som rörs av flest anmälningar, tips och klagomål om diskriminering. I slutet av avsnittet presenterar vi även sammanställningar av antalet anmälningar, tips och klagomål som handlar om trakasserier, sexuella trakasserier respektive bristande tillgänglighet, som är några av de former av diskriminering som är förbjudna enligt diskrimineringslagen.

Antalet anmälningar, tips och klagomål om diskriminering har ökat

Sett till hela perioden 2015–2020 har antalet anmälningar, tips och klagomål om diskriminering ökat från 1 843 till 2 882, vilket motsvarar en ökning med hela 56 procent (figur 4). Under samma period ökade även det totala antalet med 58 procent (figur 1).

Figur 4. Antal anmälningar, tips och klagomål om diskriminering 2015–2020.

⁹ En beskrivning av vad som ingår i respektive samhällsområde finns på DO:s webbplats, <https://www.do.se/om-diskriminering/diskrimineringsforbud-inom-olika-omraden/>.

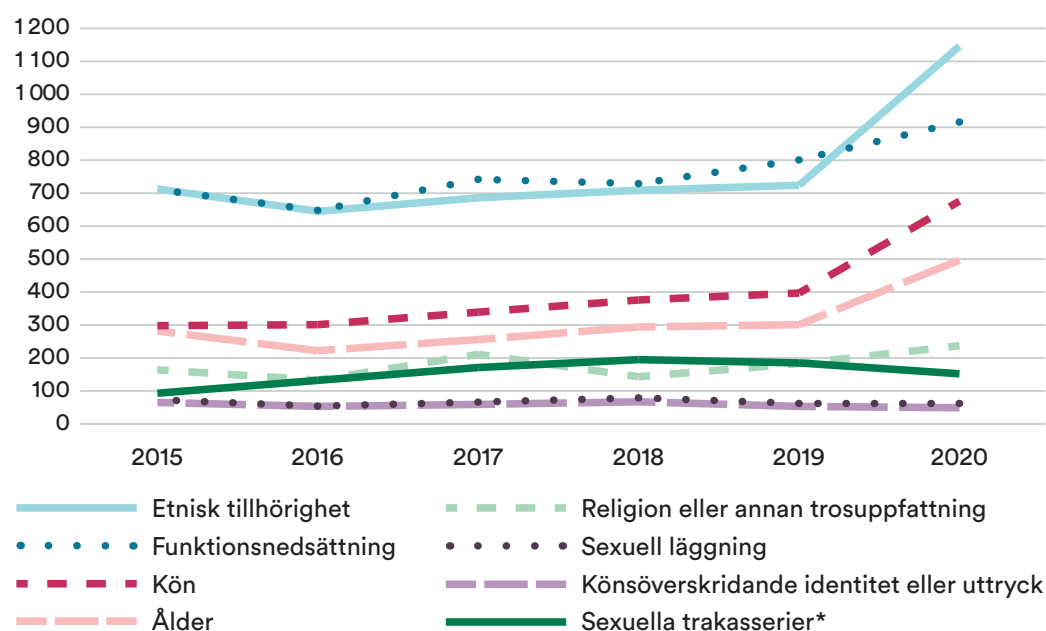
Anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet är vanligast och ökar mest

Genomgående under hela perioden 2015–2020 handlar flest anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet eller funktionsnedsättning (figur 5). År 2020 inkom 916 anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med funktionsnedsättning och 1 146 som har samband med etnisk tillhörighet. År 2020 inkom 422 fler anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet jämfört med år 2019. Även antalet anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med kön ökade markant från år 2019–2020. År 2020 inkom 279 fler anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med kön jämfört med år 2019. Ökningen av antalet anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet och kön beror framför allt på 226 anmälningar, tips och klagomål som rör en och samma arbetsgivare. En och samma anmälan, tips och klagomål kan handla om diskriminering som har samband med flera av diskrimineringsgrunderna.

Lägst antal handlar genomgående om diskriminering som har samband med sexuell läggning respektive könsöverskridande identitet eller uttryck.

Sett till hela tidsperioden 2015–2020 har antalet anmälningar, tips och klagomål som handlar om diskriminering som har samband med respektive diskrimineringsgrund ökat för alla diskrimineringsgrunder förutom könsöverskridande identitet eller uttryck respektive sexuell läggning. Även antalet anmälningar, tips och klagomål om sexuella trakasserier har ökat.

Figur 5. Antal anmälningar, tips och klagomål om diskriminering, fördelat på diskrimineringsgrunder samt sexuella trakasserier, 2015–2020.

*Skälet till att sexuella trakasserier redovisas enskilt är att de inte kräver samband med någon diskrimineringsgrund.

En anmälan, tips och klagomål kan handla om diskriminering som har samband med mer än en diskrimineringsgrund

En och samma anmälan, tips och klagomål kan handla om diskriminering som har samband med flera av diskrimineringsgrunderna. I tabell 2 framgår hur vanligt det är att flera diskrimineringsgrunder omfattas.

Att två diskrimineringsgrunder ofta förekommer i samma anmälningar, tips och klagomål säger inget om vad detta beror på eller om diskrimineringen utifrån respektive diskrimineringsgrund hänger ihop med varandra. Exempelvis kan en anmälan, tips och klagomål om diskriminering som har samband med flera diskrimineringsgrunder handla om att någon blivit diskriminerad på ett sätt som har samband med flera diskrimineringsgrunder vid ett tillfälle. Men det kan lika väl handla om att någon blivit utsatt för diskriminering vid flera tillfällen och att varje händelse har samband med olika diskrimineringsgrunder.

I statistiken kan vi inte skilja mellan dessa två scenarion. Det kan också utifrån begränsad information i anmälan, tipset och klagomålet vara svårt att avgöra vilken diskrimineringsgrund som avses. I fall där det är svårt att avgöra vilken diskrimineringsgrund det rör sig om är DO:s princip att registrera att det handlar om diskriminering som har samband med alla de diskrimineringsgrunder som kan vara aktuella.

Av anmälningarna, tipsen och klagomålen om diskriminering som har samband med funktionsnedsättning handlar 85 procent om diskriminering som bara har samband med en diskrimineringsgrund.

Av de anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet respektive kön handlar 65 respektive 55 procent om diskriminering som bara har samband med en diskrimineringsgrund. Den andra diskrimineringsgrund som oftast förekommer i anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet är kön (15 procent). Den andra diskrimineringsgrund som oftast förekommer som har samband med kön är etnisk tillhörighet (28 procent).

De anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med ålder handlar i 56 procent av fallen om diskriminering som bara har samband med en diskrimineringsgrund. Den andra diskrimineringsgrund som oftast förekommer som har samband med ålder är etnisk tillhörighet (21 procent).

Av anmälningarna, tipsen och klagomålen om diskriminering som har samband med könsöverskridande identitet eller uttryck handlar endast 18 procent om diskriminering som bara har samband med en diskrimineringsgrund. 59 procent av anmälningarna, tipsen och klagomålen om diskriminering som har samband med könsöverskridande identitet eller uttryck handlar även om diskriminering som har samband med kön. 35 procent handlar även om diskriminering som har samband med sexuell läggning.

Även övriga diskrimineringsgrunder förekommer i relativt hög utsträckning i de anmälningar, tips och klagomål som har samband med könsöverskridande identitet eller uttryck.

De anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med religion eller annan trosuppfattning respektive sexuell läggning handlar även de oftast om diskriminering som har samband med ytterligare någon diskrimineringsgrund. 53 procent av anmälningarna om diskriminering som har samband med religion eller annan trosuppfattning handlar även om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet. Att det finns en stor överlappning mellan just dessa diskrimineringsgrunder är väntat eftersom de har många beröringspunkter med varandra.¹⁰ Att anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med religion eller annan trosuppfattning även handlar om diskriminering som har samband med någon eller några av de övriga diskrimineringsgrunderna är betydligt ovanligare.

De anmälningar, tips och klagomål som handlar om diskriminering som har samband med sexuell läggning handlar ofta även om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet (32 procent) respektive könsöverskridande identitet eller uttryck (30 procent). Även övriga diskrimineringsgrunder förekommer i hög utsträckning när det gäller anmälningar, tips och klagomål som har samband med sexuell läggning.

Tabell 2. Anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med flera diskrimineringsgrunder 2016–2020. N = 12 916.

Diskrimineringsgrund	Totalt antal anmälningar	Bara en diskrimineringsgrund	Etnisk tillhörighet	Funktionsnedsättning	Kön	Ålder	Religion eller annan trosuppfattning	Sexuell läggning	Könsöverskridande identitet eller uttryck
Etnisk tillhörighet	3 910	65%	-	7%	15%	8%	12%	3%	2%
Funktionsnedsättning	3 836	85%	7%	-	4%	7%	2%	1%	1%
Kön	2 089	55%	28%	7%	-	13%	5%	5%	8%
Ålder	1 570	56%	21%	16%	17%	-	6%	3%	2%
Religion eller annan trosuppfattning	907	40%	53%	9%	12%	10%	-	7%	6%
Sexuell läggning	323	39%	32%	17%	31%	14%	19%	-	30%
Könsöverskridande identitet eller uttryck	281	18%	28%	19%	59%	14%	20%	35%	-

¹⁰ Se till exempel Diskrimineringsombudsmannen (2016) och Proposition 2007/08:95, sida 120–122.

Flest anmälningar, tips och klagomål om diskriminering rör arbetsliv och utbildning

Flest anmälningar, tips och klagomål om diskriminering handlade 2020 om diskriminering som rör samhällsområdena arbetsliv och utbildning. Figur 6 visar detta fördelat på samhällsområden i diskrimineringslagen samt övriga samhällsområden. Som jämförelsevärde framgår även fördelningen av samtliga anmälningar, tips och klagomål.

Figur 6. Andel anmälningar, tips och klagomål om diskriminering jämfört med alla anmälningar tips och klagomål, uppdelat på samhällsområde, 2020.

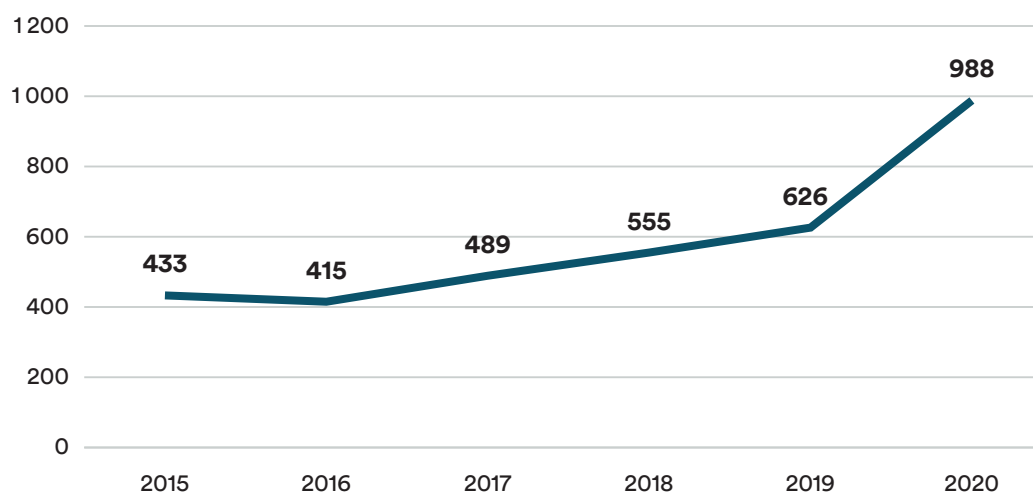
Arbetsliv

Enligt diskrimineringslagen är det förbjudet för arbetsgivare att diskriminera arbetstagare, arbetssökande, praktikanter och inhyrd eller inlånad arbetskraft. I denna rapport ingår även anmälningar, tips och klagomål som handlar om brister i arbetsgivarens utrednings- och åtgärdsskyldighet i området arbetsliv.¹¹

Under 2020 inkom totalt 988 anmälningar, tips och klagomål om diskriminering inom arbetslivsområdet. Under perioden 2015–2020 har antalet inom arbetslivsområdet ökat från 433 till 988, vilket motsvarar en ökning med 128 procent. Totalt ökade antalet anmälningar, tips och klagomål om diskriminering under samma period med 58 procent. Antalet anmälningar, tips och klagomål inom arbetslivet har alltså ökat i betydligt större utsträckning än inom övriga samhällsområden.

Den huvudsakliga ökningen mellan år 2019–2020 beror på att många tips och klagomål inkom till DO och som rörde en och samma arbetsgivare år 2020 (se text kopplad till figur 5). Införandet av webbformulär den 1 september 2020 kan ha bidragit till ökningen.

Figur 7. Antal anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som rör arbetslivsområdet 2015–2020.

Anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med kön och ålder vanligare inom arbetslivet än inom andra samhällsområden

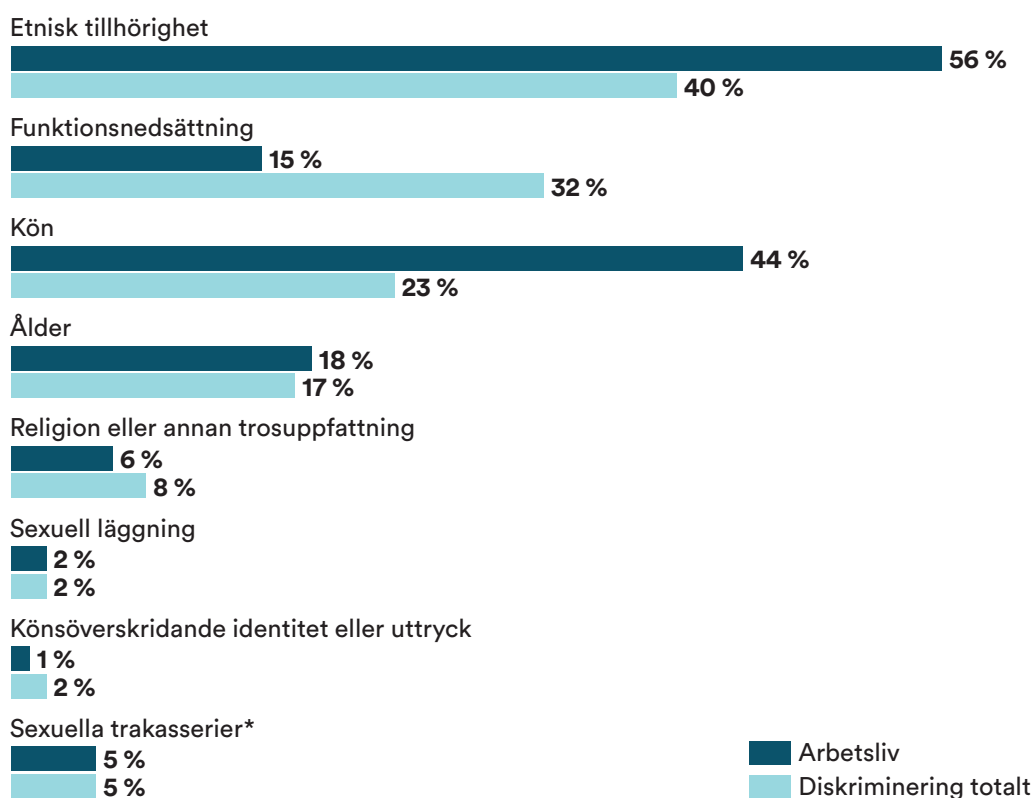
I figur 8 framgår hur stor andel av de 988 anmälningarna, tipsen och klagomålen om diskriminering inom arbetslivsområdet som inkom 2020 som har samband med respektive diskrimineringsgrund eller handlar om sexuella trakasserier. Som jämförelse visar figuren även motsvarande andelar för samtliga anmälningar, tips och klagomål om diskriminering, oavsett samhällsområde.

11 En arbetsgivare som får veta att en anställd, praktikant eller inhyrd eller inlånad arbetskraft utsätts för trakasserier eller sexuella trakasserier i samband med arbetet är skyldig att utreda om trakasserier eller sexuella trakasserier har ägt rum och i så fall agera för att få stopp på dem.

Det finns tydliga skillnader mellan anmälningar, tips och klagomål om diskriminering inom arbetslivsområdet och hur det ser ut för alla samhällsområden sammantaget. Anmälningar, tips och klagomål som handlar om diskriminering som har samband med kön och etnisk tillhörighet var 2020 betydligt vanligare inom arbetslivsområdet än de var sett till de andra samhällsområdena. Andelen som har samband med funktionsnedsättning var däremot avsevärt lägre inom arbetslivsområdet än vad den var sett till alla samhällsområden som täcks av diskrimineringslagen.

Av anmälningarna, tipsen och klagomålen om diskriminering inom arbetslivet handlade 2020 störst andel om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet, följt av diskriminering som har samband med kön och därefter ålder.

Figur 8. Andel anmälningar, tips och klagomål inom arbetslivet jämfört med diskriminering totalt, uppdelat på diskrimineringsgrunderna och sexuella trakasserier, 2020.

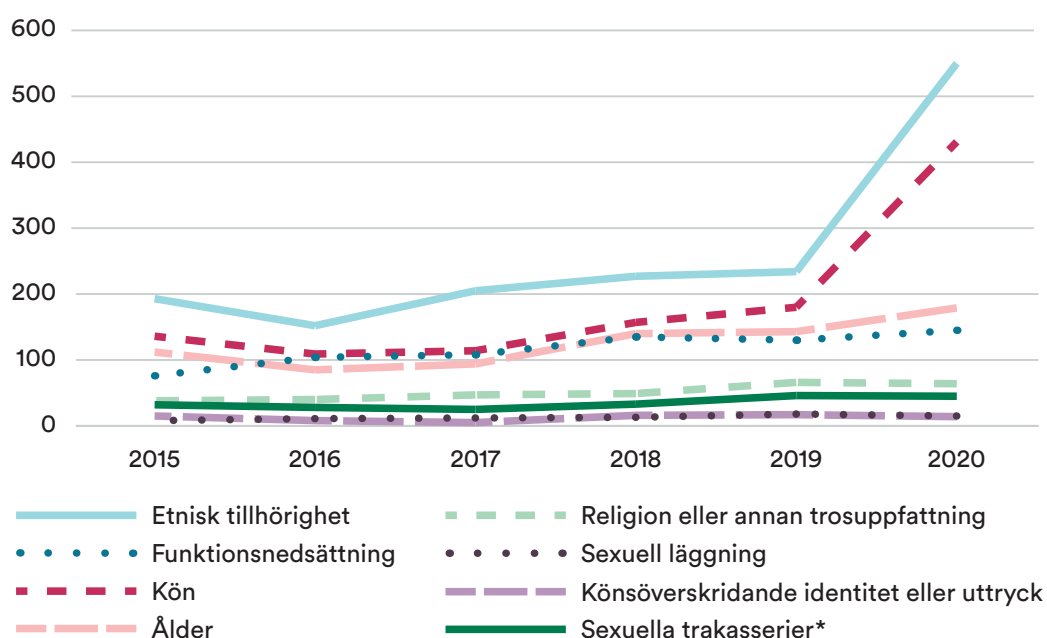

*Skälet till att sexuella trakasserier redovisas enskilt är att de inte kräver samband med någon diskrimineringsgrund.

Utvecklingen med ökat antal anmälningar, tips och klagomål gäller samtliga diskrimineringsgrunder

Sett till hela tidsperioden 2015–2020 har antalet anmälningar, tips och klagomål om diskriminering inom arbetslivet som har samband med var och en av diskrimineringsgrunderna ökat (figur 9). Detsamma gäller även för sexuella trakasserier. Antalet anmälningar, tips och klagomål om diskriminering inom arbetslivet som har samband med etnisk tillhörighet respektive kön är vanligast. I texten ovanför figur 5 ges mer information om detta. Värt att notera är att andelen anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med funktionsnedsättning är jämförelsevis låg inom arbetslivsområdet jämfört med andra samhällsområden. Det har dock skett en ökning sedan år 2015 (91 procent).

Figur 9. Antal anmälningar, tips och klagomål om diskriminering inom arbetslivet, uppdelat efter diskrimineringsgrunder och sexuella trakasserier, 2015–2020.

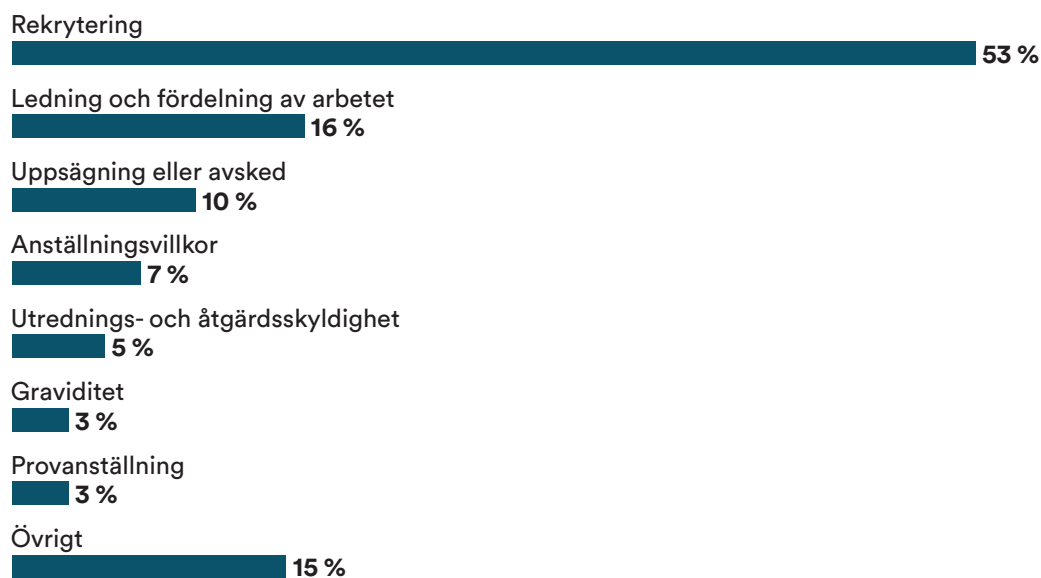
*Skälet till att sexuella trakasserier redovisas enskilt är att de inte kräver samband med någon diskrimineringsgrund.

Vanligast med anmälningar, tips och klagomål om diskriminering i samband med rekrytering

År 2020 handlade 53 procent av anmälningarna, tipsen och klagomålen om diskriminering i samband med rekrytering och 16 procent om diskriminering i samband med ledning och fördelning av arbetet (figur 10). Antalet anmälningar, tips och klagomål om diskriminering i samband med rekrytering ökade från år 2019–2020. Den markanta ökningen beror framför allt på 226 inkomna anmälningar, tips och klagomål som rör en och samma händelse och arbetsgivare.

En och samma anmälan, tips och klagomål kan beröra flera situationer eller sammanhang. I figur 10 är summan av de olika kategorierna därför högre än 100 procent. Kategorin övrigt avser anmälningar, tips och klagomål om diskriminering inom arbetslivet som inte handlar om någon av de situationer eller sammanhang som ingår i figuren.

Figur 10. Vanliga situationer eller sammanhang i anmälningar, tips och klagomål om diskriminering inom arbetslivet. Andel av alla anmälningar, tips och klagomål om diskriminering inom arbetslivsområdet 2020. N = 988.

Utbildning

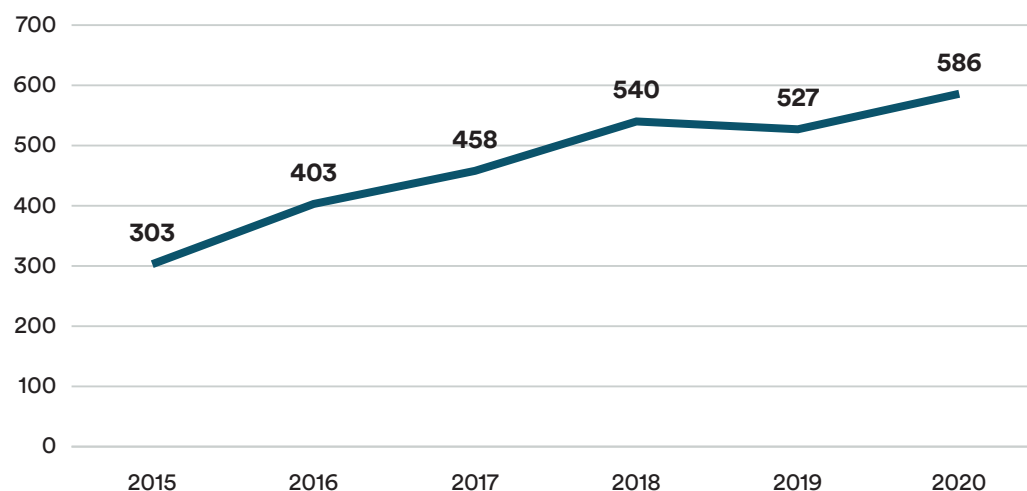
Enligt diskrimineringslagen är det förbjudet för utbildningsanordnare att diskriminera barn, elever, studenter eller studerande i utbildningsverksamheten. Förbudet mot diskriminering omfattar även dem som söker en plats till utbildningen. I denna rapport ingår även anmälningar, tips och klagomål som handlar om brister i utbildningsanordnarens utrednings- och åtgärdsskyldighet.¹² Några vanliga utbildningsanordnare är förskolor, grundskolor, gymnasium samt universitet och högskolor. Diskrimineringsförbudet är dock bredare än så och omfattar även exempelvis kommunal vuxenutbildning, studieförbund och utbildningsverksamhet inom idrottsrörelsen.

Antalet anmälningar, tips och klagomål som rör utbildning har ökat kraftigt

Under 2020 inkom totalt 586 anmälningar, tips och klagomål om diskriminering inom utbildningsområdet. Under perioden 2015–2020 har antalet inom utbildningsområdet ökat från 303, vilket motsvarar en ökning med 93 procent (figur 11). Totalt ökade antalet anmälningar, tips och klagomål om diskriminering under samma period med 58 procent. Den relativa ökningen av antalet anmälningar, tips och klagomål om diskriminering inom utbildningsområdet är alltså större än genomsnittet för samtliga samhällsområden.

Under perioden 2015–2018 ökade antalet anmälningar, tips och klagomål om diskriminering inom utbildningsområdet kraftigt. Denna ökning beror till stor del på att antalet anmälningar, tips och klagomål som kom till DO via Skolinspektionen också ökade kraftigt under denna period.¹³

Figur 11. Antal anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som rör utbildningsområdet 2015–2020.

12 En utbildningsanordnare som får veta att ett barn, en elev eller student har upplevt eller upplever sig trakasserad i samband med verksamheten, är skyldig att utreda om trakasserier eller sexuella trakasserier har ägt rum och i så fall agera för att förhindra det.

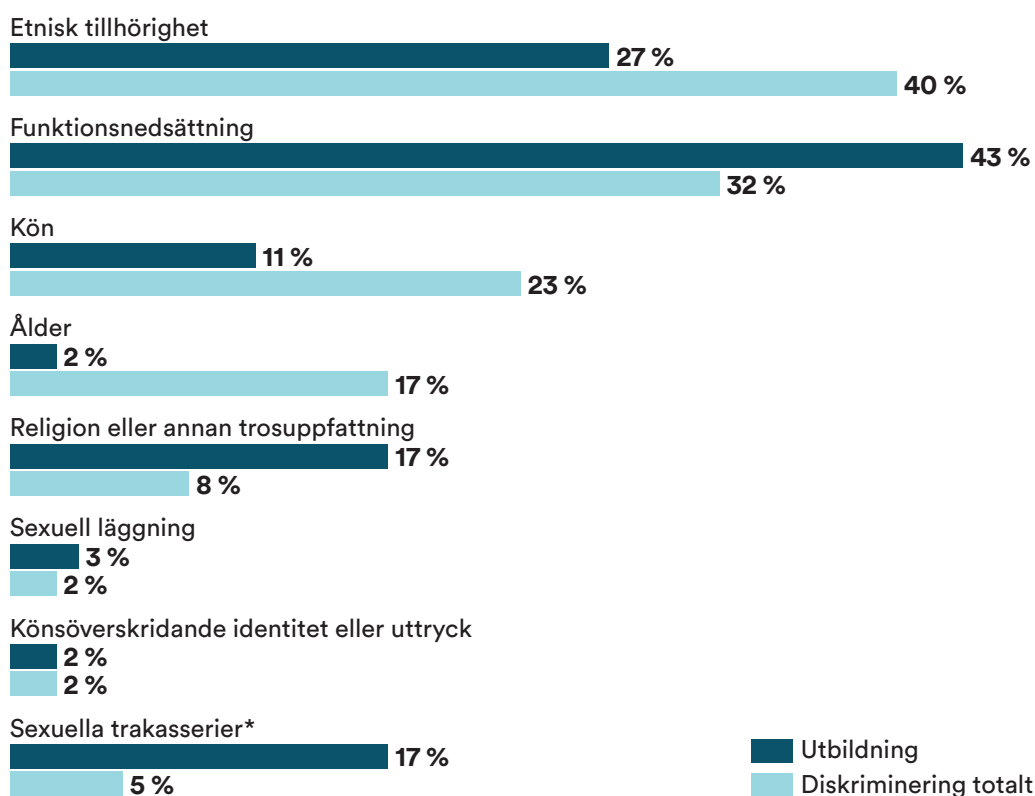
13 En bakgrund till detta finns under rubriken "Anmälningar, tips och klagomål via Skolinspektionen" i rapportens inledning.

Flest anmälningar, tips och klagomål om utbildning har samband med funktionsnedsättning

I figur 12 framgår hur stor andel av de 586 anmälningar, tips och klagomål om diskriminering inom utbildningsområdet som inkom 2020 som handlar om diskriminering som har samband med respektive diskrimineringsgrund eller om sexuella trakasserier. Som jämförelse visar figuren även motsvarande andelar för samtliga anmälningar, tips och klagomål om diskriminering, oavsett samhällsområde.

Av anmälningarna, tipsen och klagomålen om diskriminering inom utbildningsområdet 2020 hade störst andel samband med funktionsnedsättning. Andelen anmälningar, tips och klagomål om sexuella trakasserier inom utbildningsområdet var betydligt högre än motsvarande andel för samtliga anmälningar, tips och klagomål oavsett samhällsområde. 17 procent av anmälningarna, tipsen och klagomålen om diskriminering inom utbildningsområdet handlade om sexuella trakasserier, jämfört med 5 procent för diskriminering totalt. Att antalet anmälningar, tips och klagomål om sexuella trakasserier har ökat så kraftigt beror till stor del på att på att antalet som överförs till DO från Skolinspektionen har ökat. En bakgrund till detta finns under rubriken "Anmälningar, tips och klagomål via Skolinspektionen" i rapportens inledning. Andelen anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med ålder var däremot avsevärt lägre inom utbildningsområdet jämfört med diskriminering totalt.

Figur 12. Andel anmälningar, tips och klagomål inom utbildningsområdet jämfört med diskriminering totalt, uppdelat på diskrimineringsgrunderna och sexuella trakasserier, 2020.

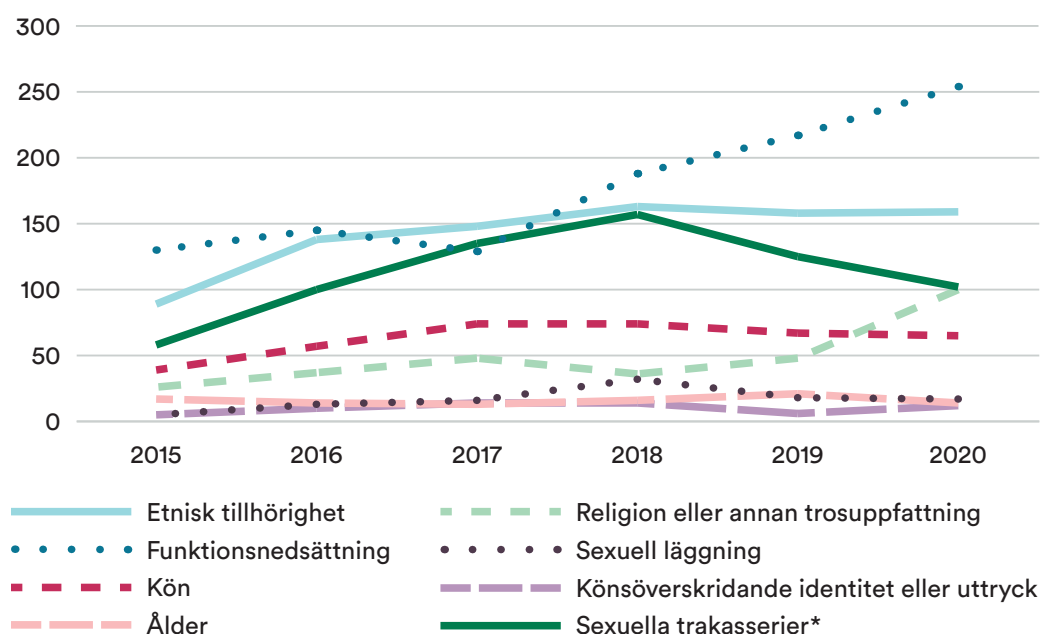

*Skälet till att sexuella trakasserier redovisas enskilt är att de inte kräver samband med någon diskrimineringsgrund.

Tydlig ökning av antalet anmälningar, tips och klagomål som har samband med funktionsnedsättning samt religion eller annan trosuppfattning

Antalet anmälningar, tips och klagomål som har samband med funktionsnedsättning inom utbildningsområdet har under perioden 2015–2020 ökat med 95 procent (figur 13). Räknet i antal har anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med funktionsnedsättning ökat mest under perioden (124 stycken). Även antalet som har samband med etnisk tillhörighet och religion eller annan trosuppfattning har ökat markant. Antalet anmälningar, tips och klagomål som har samband med religion eller annan trosuppfattning har mer än dubblats från år 2019 till 2020. Denna ökning motsvarar 113 procent.

Figur 13. Antal anmälningar, tips och klagomål om diskriminering inom utbildningsområdet, uppdelat efter diskrimineringsgrunder och sexuella trakasserier, 2015–2020.

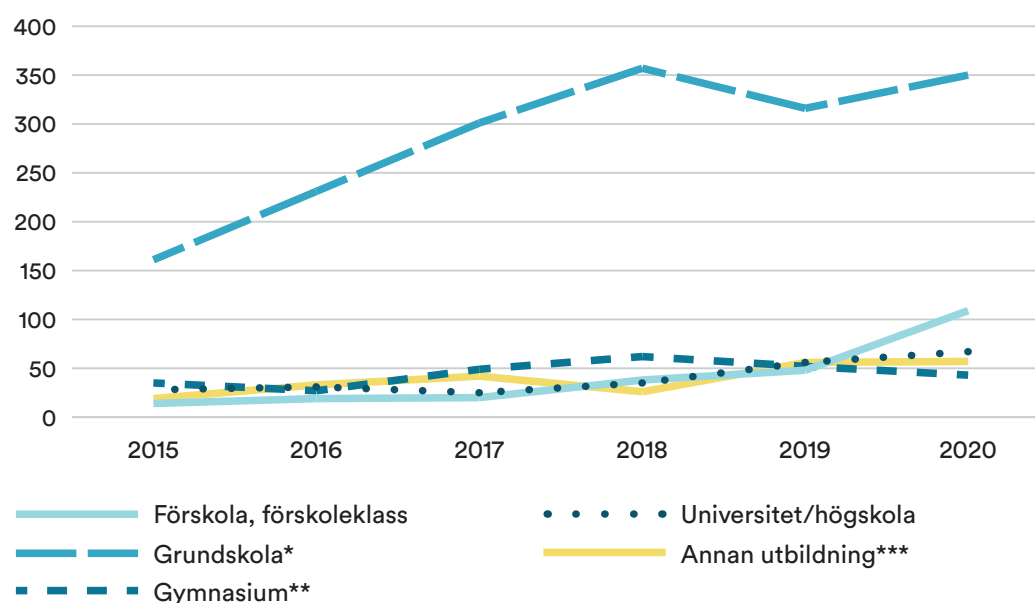

*Skälet till att sexuella trakasserier redovisas enskilt är att de inte kräver samband med någon diskrimineringsgrund.

Vanligast med anmälningar, tips och klagomål om diskriminering i grundskolan

Av de anmälningar, tips och klagomål om diskriminering inom utbildningsområdet som inkom 2020 handlade 350 om diskriminering i grundskolan¹⁴ (figur 14). För de övriga utbildningsformerna var antalet mellan 43 och 109. Genom hela tidsperioden handlar klart flest anmälningar, tips och klagomål om diskriminering i grundskolan. Sett till hela tidsperioden 2015–2020 har antalet ökat för samtliga utbildningsformer.

Figur 14. Antal anmälningar, tips och klagomål om diskriminering inom utbildningsområdet, uppdelat efter utbildningsform, 2015–2020.

*I Grundskola ingår även grundsärskola, specialskola, sameskola och fritidshem.

**I Gymnasium ingår även gymnasiesärskola.

***I Annan utbildning ingår bland annat folkhögskola, kommunal vuxenutbildning, yrkesutbildning, studieförbundsverksamhet och svenska för invandrare.

14 I Grundskola ingår även grundsärskola, specialskola, sameskola och fritidshem.

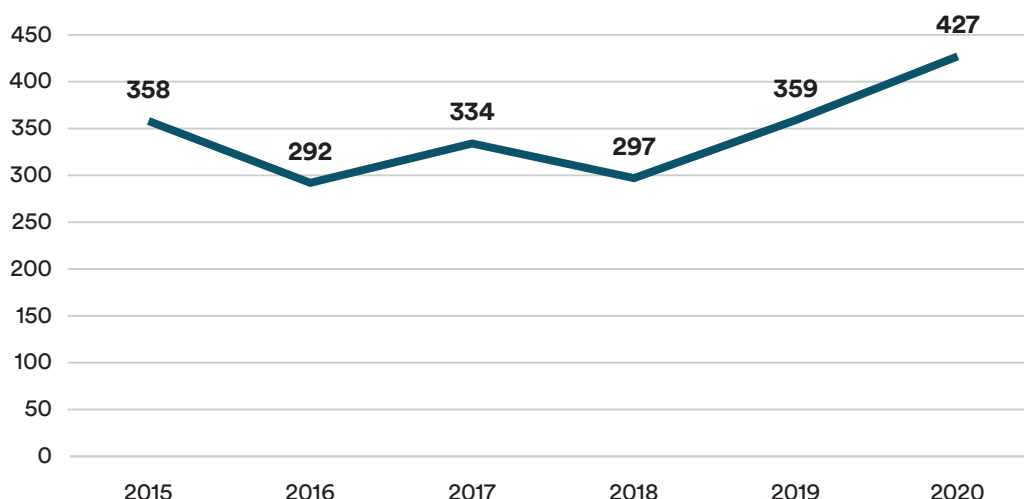
Varor och tjänster

Diskrimineringslagen förbjuder diskriminering för den som tillhandahåller varor eller tjänster till allmänheten.¹⁵ Det kan till exempel handla om matvarubutiker, restauranger, banker, försäkringsbolag eller kollektivtrafik. Förbudet mot diskriminering gäller även allmänna sammankomster och offentliga tillställningar, som till exempel mässor, marknader och konserter.

Antalet anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som rör varor och tjänster varierar

Under 2020 inkom sammanlagt 427 anmälningar, tips och klagomål om diskriminering inom området varor och tjänster (figur 15). Antalet har under perioden 2015–2020 omväxlande ökat och minskat. Mellan åren 2018–2020 ser vi dock en ökning som motsvarar 44 procent.

Figur 15. Antal anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som rör området varor och tjänster 2015–2020.

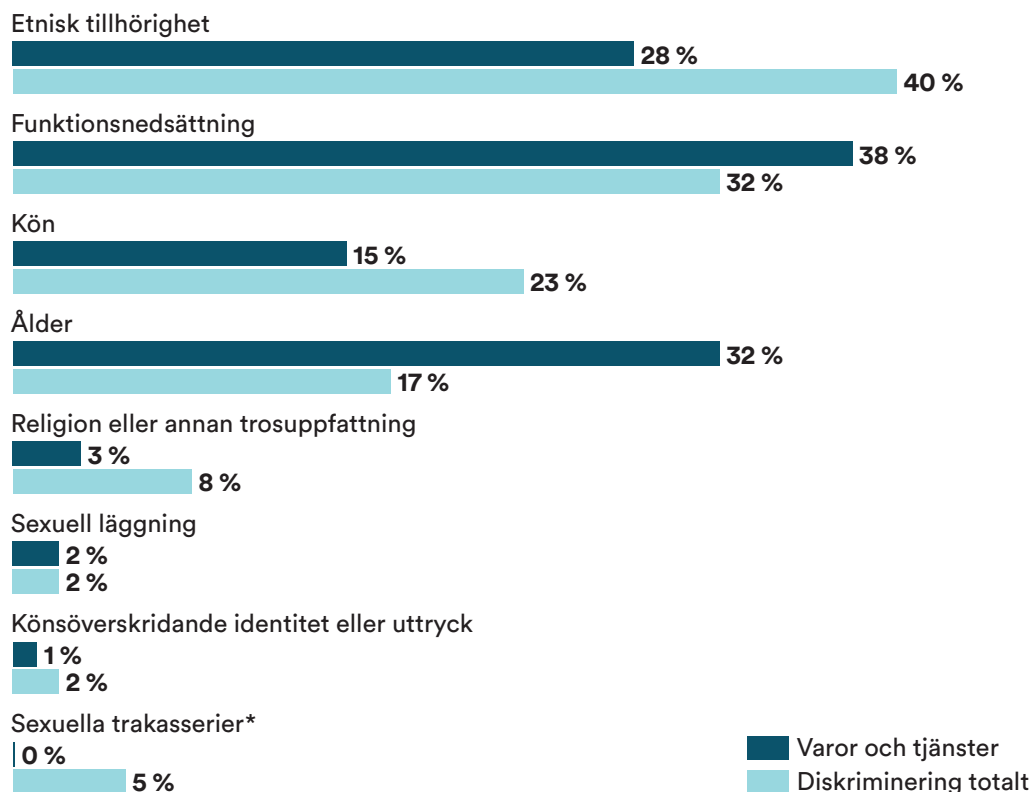
¹⁵ Förbudet gäller inte för en person som inom ramen för privatlivet erbjuder varor eller tjänster, till exempel om någon vid enstaka tillfällen säljer begagnade kläder.

Mest vanligt att anmälningarna, tipsen och klagomålen om varor och tjänster har samband med funktionsnedsättning och ålder

I figur 16 framgår hur stor andel av anmälningarna, tipsen och klagomålen om diskriminering inom området varor och tjänster 2020 som handlar om diskriminering som har samband med respektive diskrimineringsgrund eller om sexuella trakasserier. Som jämförelsevärde visar figur 16 även motsvarande andelar för alla anmälningar, tips och klagomål om diskriminering.

Nästan fyra av tio av de anmälningar, tips och klagomål om diskriminering inom varor och tjänster som inkom 2020 handlar om diskriminering som har samband med funktionsnedsättning. Andelen som har samband med funktionsnedsättning är därmed högre inom området varor och tjänster än vad den är för alla anmälningar om diskriminering. Nästan en tredjedel av de anmälningar, tips och klagomål om diskriminering inom varor och tjänster som inkom 2020 handlar om diskriminering som har samband med ålder. Omvänt är anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet, kön och religion eller annan trosuppfattning mindre vanliga inom området varor och tjänster än vad de är sett till samtliga anmälningar om diskriminering.

Figur 16. Andel anmälningar, tips och klagomål inom området varor och tjänster jämfört med diskriminering totalt, uppdelat på diskrimineringsgrunderna och sexuella trakasserier, 2020.

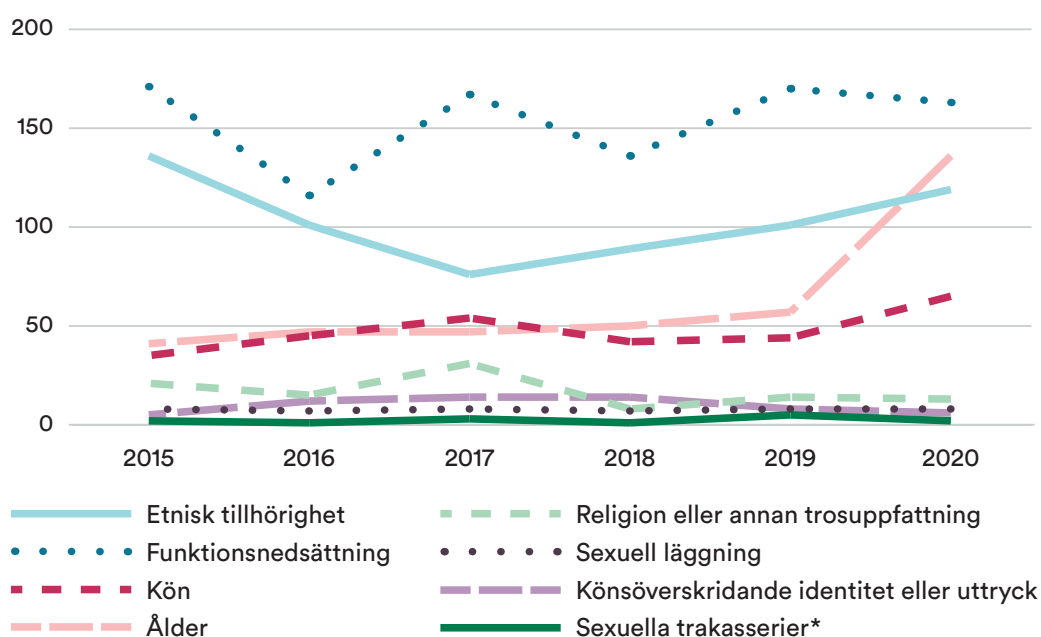

*Skälet till att sexuella trakasserier redovisas enskilt är att de inte kräver samband med någon diskrimineringsgrund.

Under perioden 2015–2020 är det överlag svårt att se några tydliga tendenser till öknings- eller minskningar av antalet anmälningar, tips och klagomål om diskriminering inom varor och tjänster som har samband med respektive diskrimineringsgrund (figur 17). Precis som det totala antalet inkomna anmälningar, tips och klagomål inom varor och tjänster (figur 15) har antalet som har samband med funktionsnedsättning fluktuerat under perioden. Genomgående handlar dock flest anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med funktionsnedsättning. Noterbart är att antalet anmälningar, tips och klagomål om diskriminering inom varor och tjänster som har samband med ålder ökade mellan 2019–2020. År 2019 gjordes 57 anmälningar, tips och klagomål medan motsvarande antal för 2020 var 136 stycken.

Antalet anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet minskade mellan 2015 och 2017 för att sedan öka igen under åren 2018–2020.

Figur 17. Antal anmälningar, tips och klagomål om diskriminering inom området varor och tjänster, uppdelat efter diskrimineringsgrunder och sexuella trakasserier, 2015–2020.

*Skälet till att sexuella trakasserier redovisas enskilt är att de inte kräver samband med någon diskrimineringsgrund.

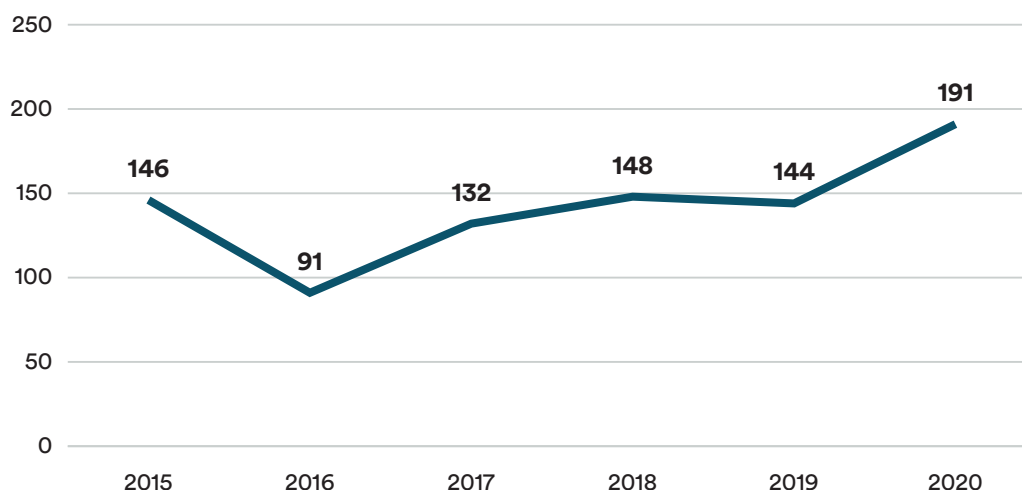
Socialtjänst

Diskrimineringslagen förbjuder diskriminering inom socialtjänstens verksamhet. Förbudet mot diskriminering omfattar olika sorters kontakter med socialtjänsten, till exempel vid ansökan eller beslut om insatser. I diskrimineringsförbudet för socialtjänst ingår här även verksamhet som rör färdtjänst, riksferdtjänst och bostadsanpassningsbidrag.

Antalet anmälningar, tips och klagomål som rör socialtjänstområdet har ökat

År 2020 inkom 191 anmälningar, tips och klagomål om diskriminering inom samhällsområdet socialtjänst (figur 18). Antalet anmälningar, tips och klagomål minskade mellan år 2015–2016. Därefter har det skett en kontinuerlig ökning fram till år 2020.

Figur 18. Antal anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som rör området socialtjänst 2015–2020.

Majoriteten av anmälningarna, tipsen och klagomålen som rör socialtjänst handlar om diskriminering som har samband med funktionsnedsättning

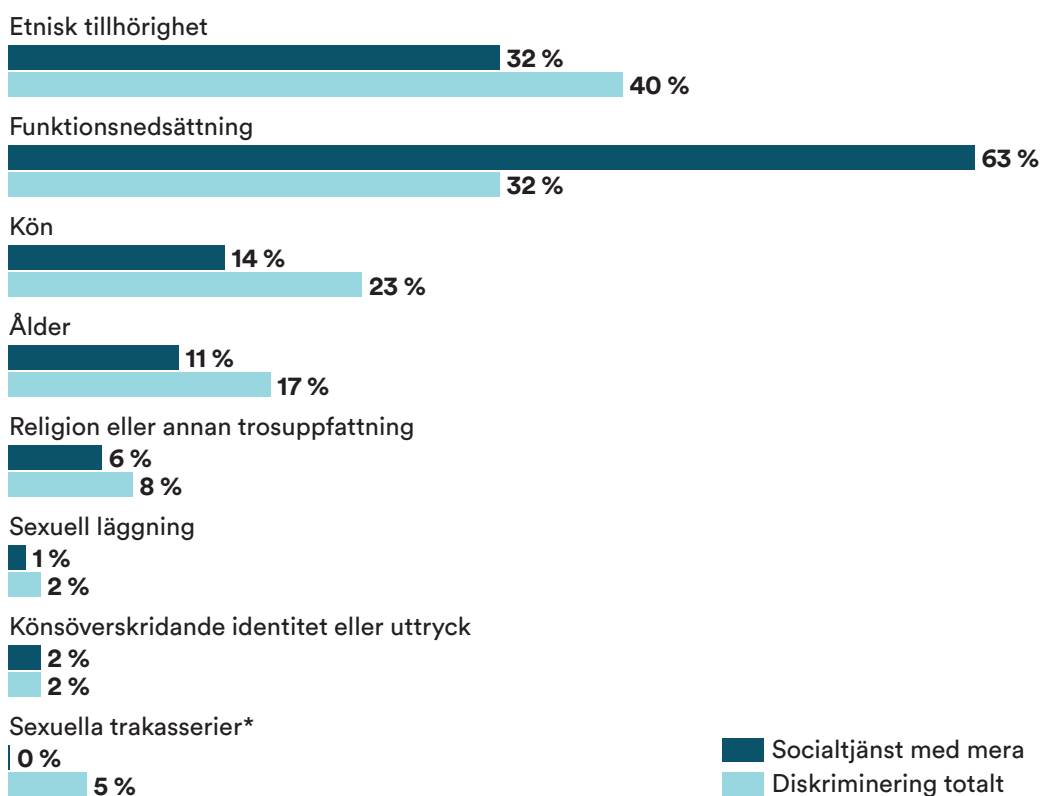
I figur 19 framgår hur stor andel av anmälningarna, tipsen och klagomålen om diskriminering inom området socialtjänst 2020 som handlar om diskriminering som har samband med respektive diskrimineringsgrund eller om sexuella trakasserier. Som jämförelsevärde visar figur 19 även motsvarande andelar för alla anmälningar, tips och klagomål om diskriminering.

Nästan två tredjedelar (63 procent) av anmälningarna, tipsen och klagomålen om diskriminering inom socialtjänstområdet 2020 handlar om diskriminering som har samband med funktionsnedsättning. Andelen som handlar om diskriminering som har

samband med funktionsnedsättning är därmed betydligt högre för anmälningar, tips och klagomål om diskriminering inom socialtjänstområdet jämfört med övriga diskrimineringsgrunder.

Jämfört med alla anmälningar, tips och klagomål om diskriminering handlar en lägre andel inom socialtjänstområdet om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet, ålder, kön och religion eller annan trosuppfattning. Även andelen av anmälningarna, tipsen och klagomålen om diskriminering inom socialtjänstområdet som handlar om sexuella trakasserier är betydligt lägre än motsvarande andel för alla anmälningar om diskriminering.

Figur 19. Andel anmälningar, tips och klagomål inom socialtjänstområdet jämfört med diskriminering totalt, uppdelat på diskrimineringsgrunderna och sexuella trakasserier, 2020.

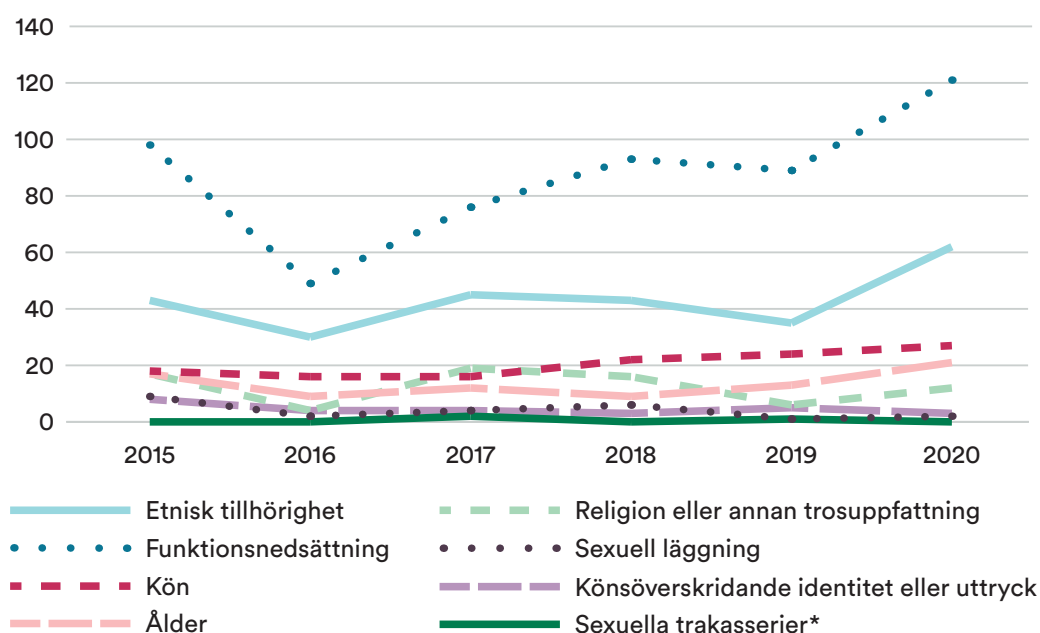

*Skälet till att sexuella trakasserier redovisas enskilt är att de inte kräver samband med någon diskrimineringsgrund.

I likhet med det totala antalet anmälningar, tips och klagomål om diskriminering inom socialtjänstområdet minskade antalet som har samband med funktionsnedsättning mellan åren 2015 och 2016, för att sedan öka igen (figur 20). Genomgående handlar flest anmälningar, tips och klagomål inom socialtjänstområdet om diskriminering som har samband med funktionsnedsättning.

Antalet anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet har ökat och minskat om vartannat under perioden 2015–2019. Mellan år 2019–2020 har antalet anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet nästan fördubblats.

Figur 20. Antal anmälningar, tips och klagomål om diskriminering inom socialtjänstområdet, uppdelat efter diskrimineringsgrunder och sexuella trakasserier, 2015–2020.

*Skälet till att sexuella trakasserier redovisas enskilt är att de inte kräver samband med någon diskrimineringsgrund.

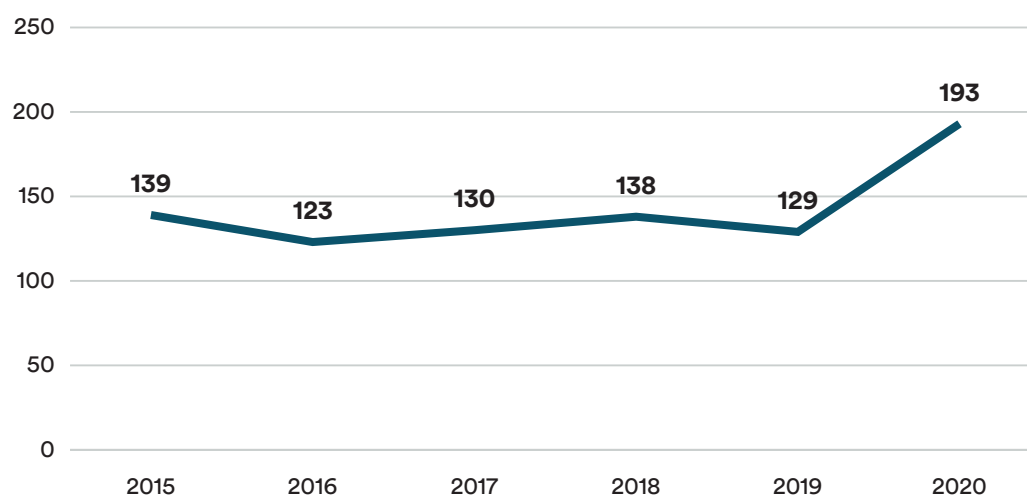
Hälso- och sjukvård

Diskrimineringslagen förbjuder diskriminering inom hälso- och sjukvård och annan medicinsk verksamhet. Det kan till exempel handla om en vårdcentral, en tandvårdsmottagning eller ett sjukhus. Förbudet mot diskriminering omfattar både vård och bemötande.

Ökat antal anmälningar, tips och klagomål som rör hälso- och sjukvård från år 2019 till 2020

Under 2020 inkom sammanlagt 193 anmälningar, tips och klagomål om diskriminering inom området hälso- och sjukvård (figur 21). Antalet har under perioden 2015–2019 varit mellan 123 och 139 per år. Från år 2019 till 2020 ökade antalet anmälningar, tips och klagomål från 129 till 193, vilket motsvarar en ökning på 50 procent. Det totala antalet anmälningar, tips och klagomål om diskriminering ökade med 33 procent under samma år.

Figur 21. Antal anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som rör hälso- och sjukvård 2015–2020.

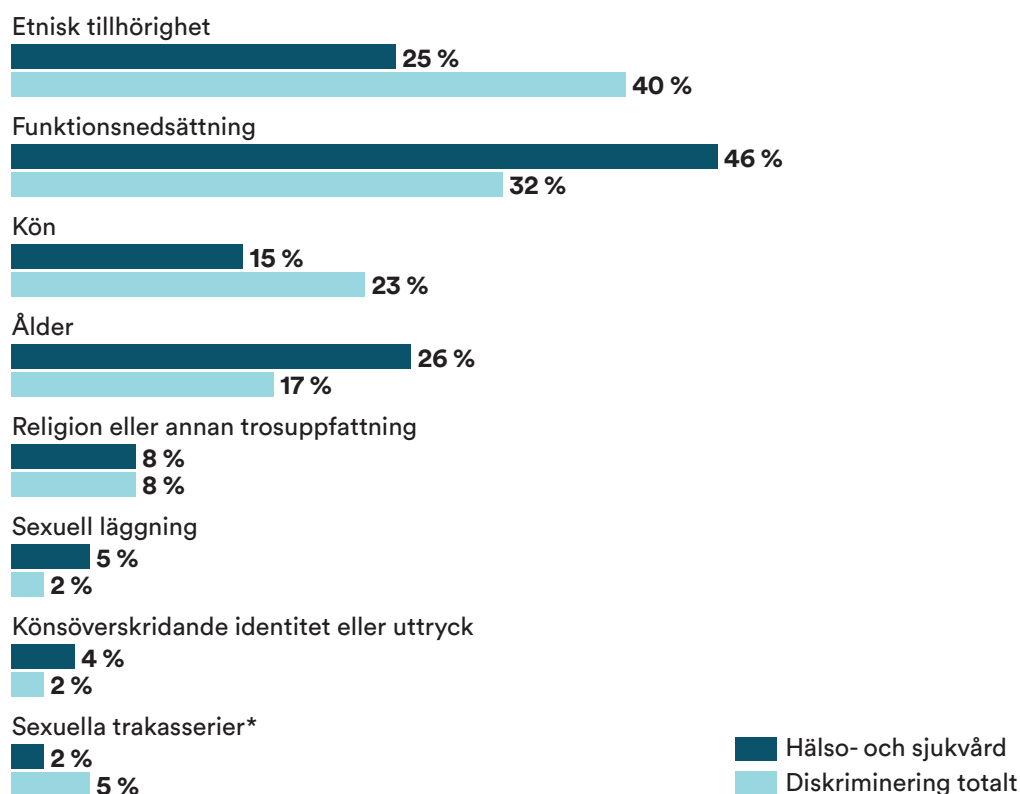
Vanligare att anmälningar, tips och klagomål om hälso- och sjukvård handlar om diskriminering som har samband med funktionsnedsättning och ålder

I figur 22 framgår hur stor andel av anmälningarna, tipsen och klagomålen om diskriminering inom området hälso- och sjukvård 2020 som handlar om diskriminering som har samband med respektive diskrimineringsgrund eller om sexuella trakasserier. Som jämförelsevärde visar figur 22 även motsvarande andelar för alla anmälningar, tips och klagomål om diskriminering.

Knappt hälften av de anmälningar, tips och klagomål som inkom 2020 handlar om diskriminering som har samband med funktionsnedsättning. Andelen anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med funktionsnedsättning är

därmed tydligt högre inom området hälso- och sjukvård än vad den är för samtliga anmälningar, tips och klagomål om diskriminering. Även diskriminering som har samband med ålder, sexuell läggning och könsöverskridande identitet eller uttryck är relativt sett vanligare inom hälso- och sjukvård än de är sett till alla anmälningar, tips och klagomål om diskriminering. Totalt sett handlar endast ett litet antal av de anmälningar, tips och klagomål som inkom 2020 om diskriminering som har samband med könsöverskridande identitet eller uttryck respektive sexuell läggning. Därför är det osäkert att dra slutsatser endast utifrån ett år. Även sett till hela perioden 2015–2020 är dock andelen anmälningar, tips och klagomål som handlar om diskriminering som har samband med könsöverskridande identitet eller uttryck respektive sexuell läggning överlag högre inom området hälso- och sjukvård jämfört med alla anmälningar, tips och klagomål om diskriminering.

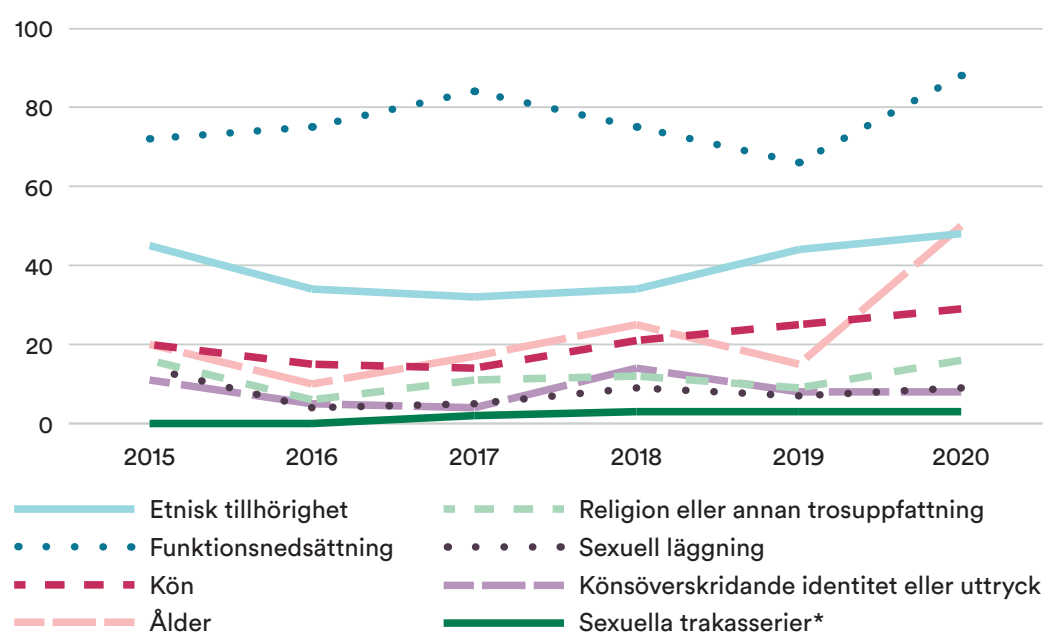
Figur 22. Andel anmälningar, tips och klagomål inom området hälso- och sjukvård jämfört med diskriminering totalt, uppdelat på diskrimineringsgrunderna och sexuella trakasserier, 2020.

*Skälet till att sexuella trakasserier redovisas enskilt är att de inte kräver samband med någon diskrimineringsgrund.

Under perioden 2015–2020 har flest anmälningar, tips och klagomål om diskriminering inom hälso- och sjukvård genomgående handlat om diskriminering som har samband med funktionsnedsättning, följt av diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet (figur 23). Antalet anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med funktionsnedsättning ökade 2019–2020. Antalet som har samband med ålder ökade också från år 2019–2020. Antalet anmälningar, tips och klagomål som har samband med någon eller några av de övriga diskrimineringsgrunderna har varierat på sådana sätt att det inte går att se några tydliga tendenser till förändring.

Figur 23. Antal anmälningar, tips och klagomål om diskriminering inom området hälso- och sjukvård, uppdelat efter diskrimineringsgrunder och sexuella trakasserier, 2015–2020.

*Skälet till att sexuella trakasserier redovisas enskilt är att de inte kräver samband med någon diskrimineringsgrund.

Bemötande inom offentlig verksamhet

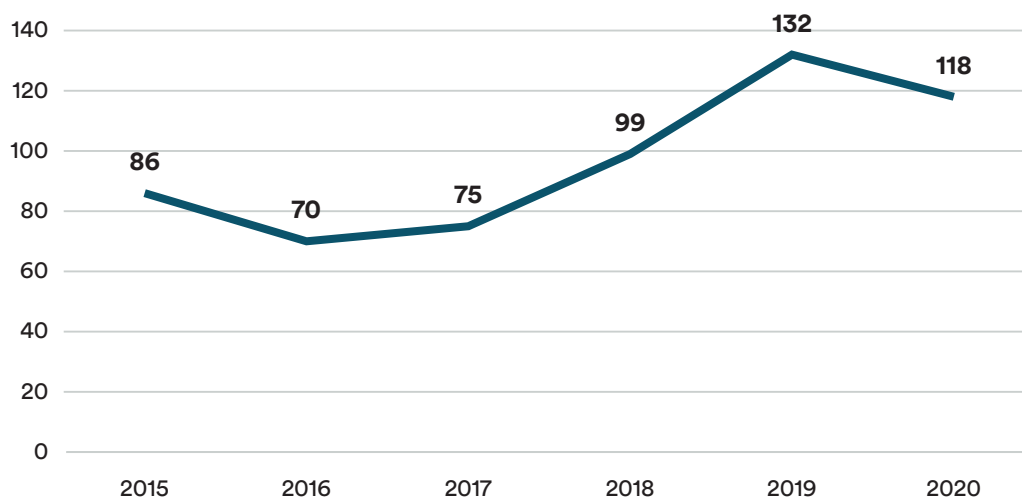
Diskrimineringslagen innehåller en bestämmelse om förbud mot diskriminering när offentligt anställda möter allmänheten. Diskrimineringsförbudet vid bemötande inom offentlig verksamhet tar sikte på när någon som är anställd inom regioner eller i kommunala och statliga verksamheter bemöter någon ur allmänheten på ett diskriminerande sätt. Förbudet omfattar främst händelser när offentligt anställda hjälper till med upplysningar, vägledning och råd eller liknande.

Antalet anmälningar, tips och klagomål om diskriminering vid bemötande inom offentlig verksamhet har varierat

Under 2020 inkom 118 anmälningar, tips och klagomål om diskriminering vid bemötande inom offentlig verksamhet vilket är en ökning från 86 till 118 under perioden 2015–2020 (figur 24). Från år 2016–2019 ökade antalet anmälningar tips och klagomål kontinuerligt, för att sedan minska till år 2020.

År 2018 genomförde DO förändringar avseende registreringen av anmälningar, tips och klagomål om diskriminering i diariet. En del av den kraftiga förändringen mellan 2017 och 2019 kan hänga samman med att det från 2018 är möjligt att registrera flera samhällsområden för en och samma anmälan, tips och klagomål. Förbudet mot diskriminering vid bemötande inom offentlig verksamhet överlappar flera samhällsområden som täcks av diskrimineringslagen. Det är därför troligt att en del av ökningen kan förklaras av att anmälningar, tips och klagomål klassificerats både inom bemötande inom offentlig verksamhet och inom något eller några andra samhällsområden.

Figur 24. Antal anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som rör bemötande inom offentlig verksamhet 2015–2020.

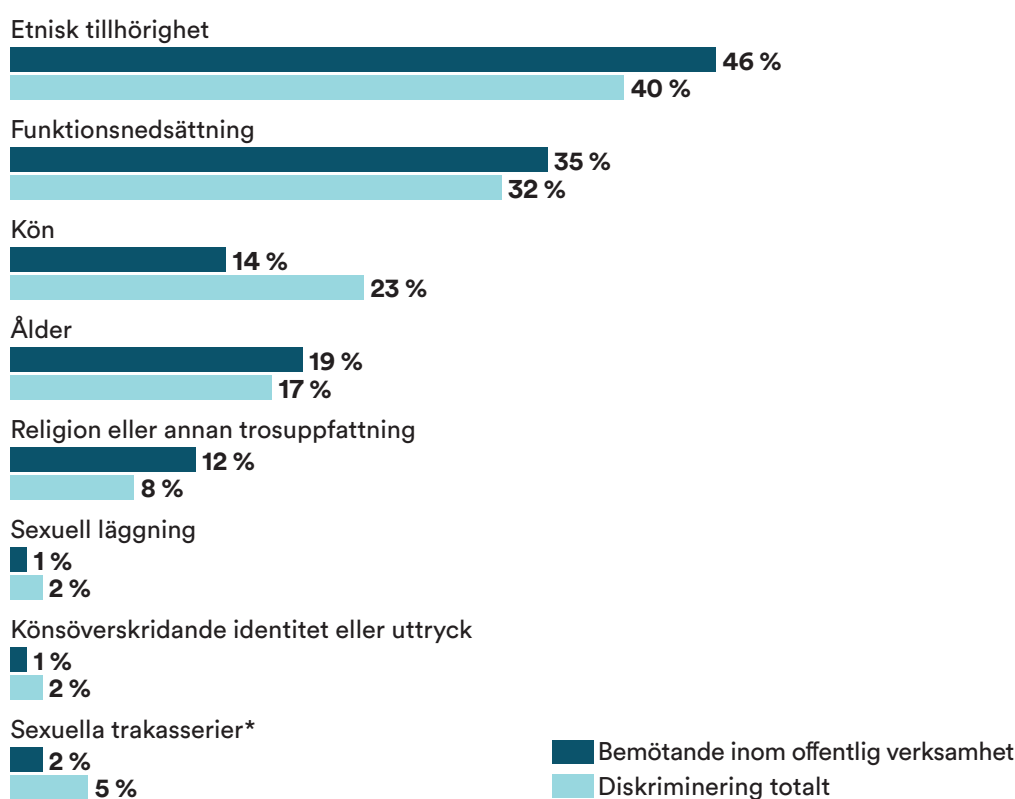

Flest anmälningar, tips och klagomål om diskriminering vid bemötande inom offentlig verksamhet har samband med etnisk tillhörighet

I figur 25 framgår hur stor andel av anmälningarna, tipsen och klagomål om diskriminering vid bemötande inom offentlig verksamhet 2020 som handlade om diskriminering som har samband med respektive diskrimineringsgrund eller om sexuella trakasserier. Som jämförelse visar figur 25 även motsvarande andelar för alla anmälningar, tips och klagomål om diskriminering.

Av anmälningarna, tipsen och klagomålen om bemötande inom offentlig verksamhet handlade 2020 flest om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet (46 procent). Jämfört med alla anmälningar, tips och klagomål om diskriminering handlade en högre andel om diskriminering vid bemötande inom offentlig verksamhet om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet. Omvänt var andelen anmälningar, tips och klagomål som har samband med kön betydligt lägre för diskriminering vid bemötande inom offentlig verksamhet än vad den var för diskriminering totalt sett.

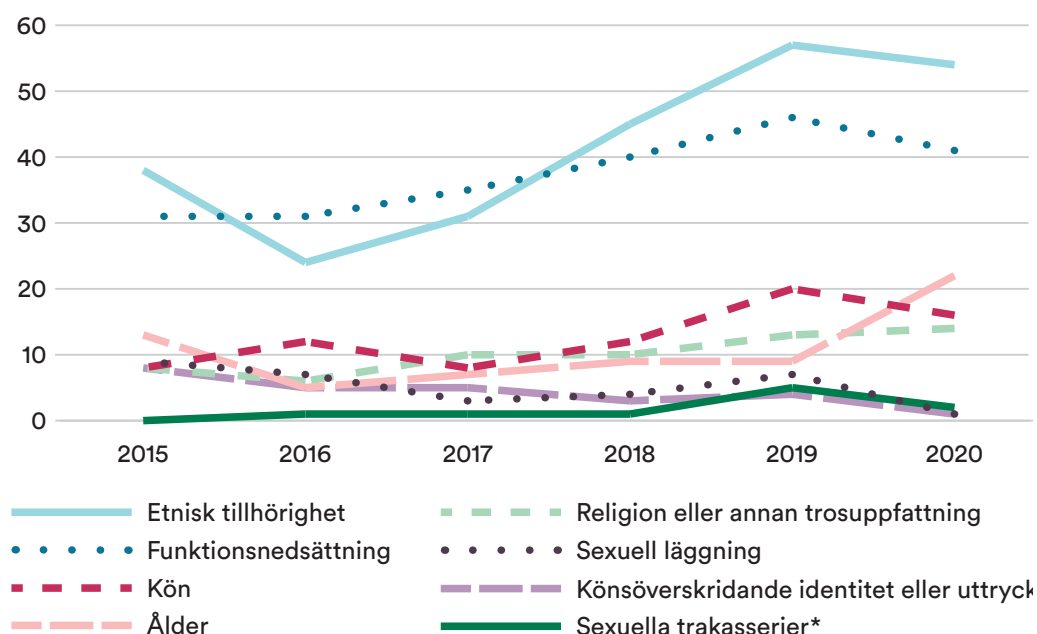
Figur 25. Andel anmälningar, tips och klagomål vid bemötande inom offentlig verksamhet jämfört med diskriminering totalt, uppdelat på diskrimineringsgrunderna och sexuella trakasserier, 2020.

*Skälet till att sexuella trakasserier redovisas enskilt är att de inte kräver samband med någon diskrimineringsgrund.

Antalet anmälningar, tips och klagomål om diskriminering vid bemötande inom offentlig verksamhet som handlar om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet minskade mellan 2015 och 2016 för att därefter öka kontinuerligt till och med 2019. År 2020 ser vi återigen en minskning (figur 26). Ett liknande mönster återfinns även bland antalet anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med funktionsnedsättning. Åren 2016 och 2017 var antalet anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med funktionsnedsättning högre än antalet som har samband med etnisk tillhörighet. Övriga år har flest anmälningar, tips och klagomål handlat om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet. Antalet anmälningar, tips och klagomål som har samband med ålder har under perioden legat relativt stabilt, men från 2019–2020 sker en ökning från 9 till 22.

Figur 26. Antal anmälningar, tips och klagomål om diskriminering vid bemötande inom offentlig verksamhet, uppdelat efter diskrimineringsgrunder och sexuella trakasserier, 2015–2020.

*Skälet till att sexuella trakasserier redovisas enskilt är att de inte kräver samband med någon diskrimineringsgrund.

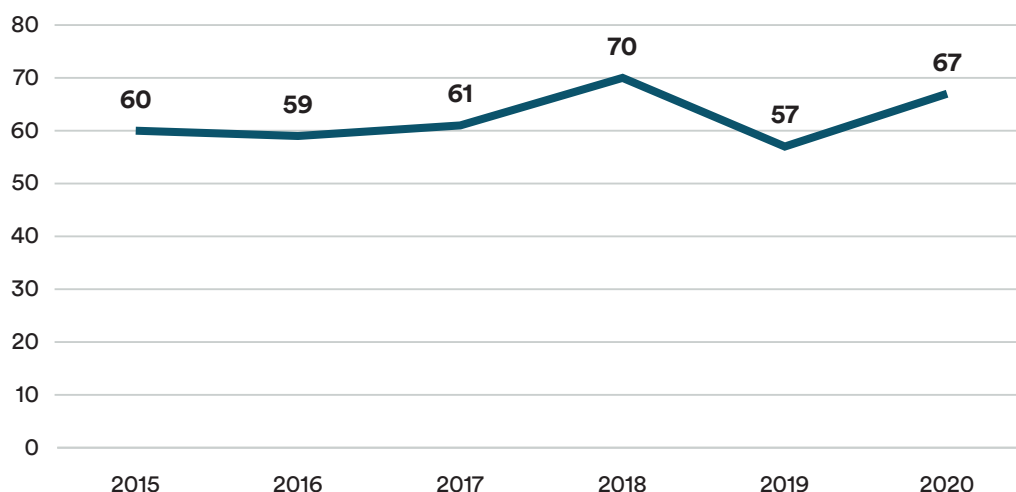
Bostad

Diskrimineringslagen förbjuder diskriminering för den som tillhandahåller bostäder till allmänheten. Förbudet mot diskriminering omfattar situationer när någon söker, köper eller hyr en bostad. Förbudet mot diskriminering gäller för såväl hyresvärdar som för bostadsrättsföreningar och mäklare.

Små förändringar av antalet anmälningar, tips och klagomål som rör bostadsområdet

Under 2020 inkom sammanlagt 67 anmälningar, tips och klagomål om diskriminering inom bostadsområdet (figur 27). Antalet har under perioden 2015–2020 legat relativt stabilt mellan 57 och 70.

Figur 27. Antal anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som rör bostadsområdet 2015–2020.

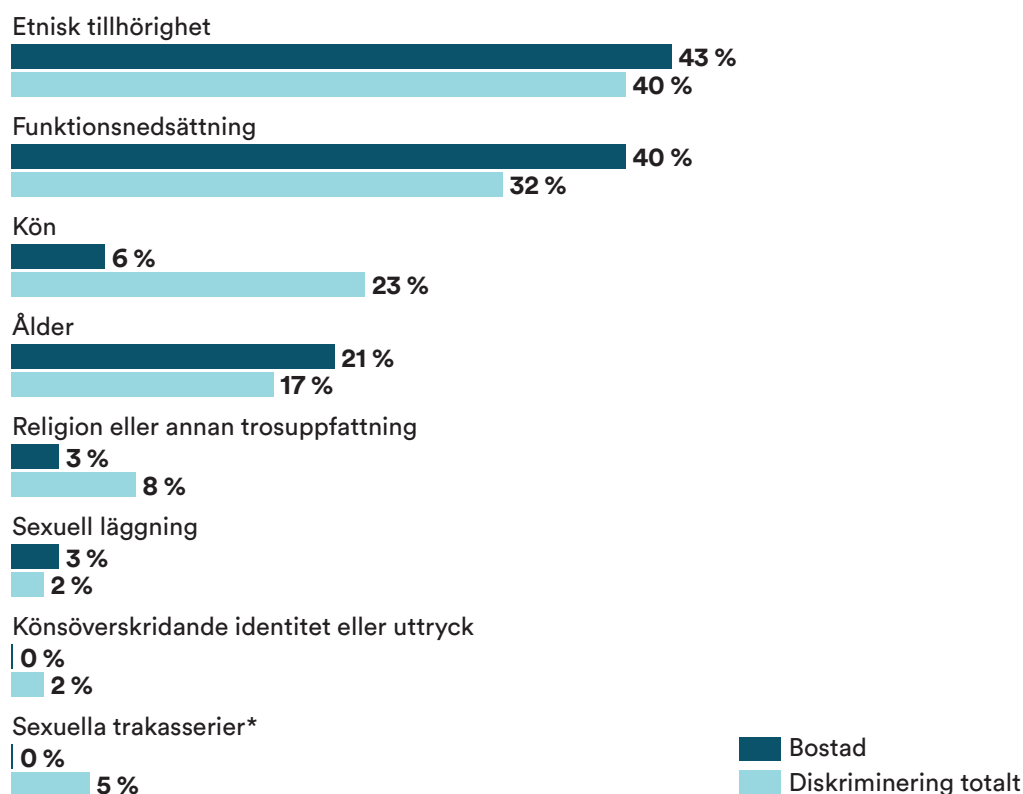
Flest anmälningar, tips och klagomål som rör bostadsområdet handlar om diskriminering som har samband med funktionsnedsättning eller etnisk tillhörighet

I figur 28 framgår hur stor andel av anmälningarna, tipsen och klagomålen om diskriminering inom bostadsområdet 2020 som handlar om diskriminering som har samband med respektive diskrimineringsgrund eller om sexuella trakasserier. Som jämförelse visar figur 28 även motsvarande andelar för alla anmälningar, tips och klagomål om diskriminering.

Flest anmälningar, tips och klagomål om diskriminering inom bostadsområdet handlade 2020 om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet, följt av diskriminering som har samband med funktionsnedsättning. Jämfört med alla anmälningar, tips och klagomål om diskriminering handlade en högre andel om

diskriminering inom bostadsområdet om diskriminering som har samband med funktionsnedsättning, etnisk tillhörighet, ålder respektive sexuell läggning. En tydligt lägre andel av anmälningarna, tipsen och klagomålen om diskriminering inom bostadsområdet handlar om diskriminering som har samband med kön respektive religion eller annan trosuppfattning.

Figur 28. Andel anmälningar, tips och klagomål inom bostadsområdet jämfört med diskriminering totalt, uppdelat på diskrimineringsgrunderna och sexuella trakasserier, 2020.

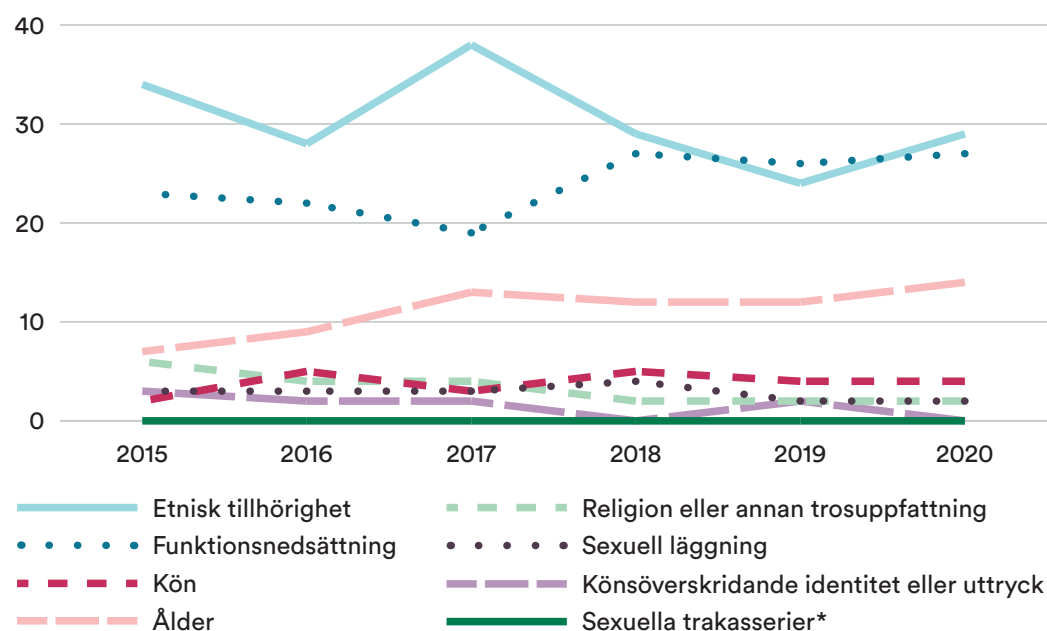
*Skälet till att sexuella trakasserier redovisas enskilt är att de inte kräver samband med någon diskrimineringsgrund.

Som vi sett i figur 28 handlade flest anmälningar, tips och klagomål om diskriminering inom bostadsområdet 2020 om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet.

Antalet anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet respektive funktionsnedsättning ökar och minskar om vartannat genom tidsperioden. Sett till hela perioden har antalet anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet minskat. Antalet som har samband med funktionsnedsättning har istället ökat. Även antalet anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med ålder har ökat sett till hela perioden 2015–2020.

Värt att notera är också att det under hela tidsperioden 2015–2020 inte inkommit ett tips eller klagomål om sexuella trakasserier inom bostadsområdet.

Figur 29. Antal anmälningar, tips och klagomål om diskriminering inom bostadsområdet, uppdelat efter diskrimineringsgrunder och sexuella trakasserier, 2015–2020.

*Skälet till att sexuella trakasserier redovisas enskilt är att de inte kräver samband med någon diskrimineringsgrund.

Trakasserier

Trakasserier är en av de sex former av diskriminering som är förbjudna i diskrimineringslagen. Trakasserier innebär att någon agerar på ett sätt som kränker någon annans värdighet och kan förekomma inom alla samhällsområden som regleras i diskrimineringslagen. Det kan till exempel handla om kommentarer, nedsättande skämt, gester eller utfrysning. För att agerandet ska ses som trakasserier i diskrimineringslagens mening krävs även att det har samband med en eller flera av de sju diskrimineringsgrunderna.

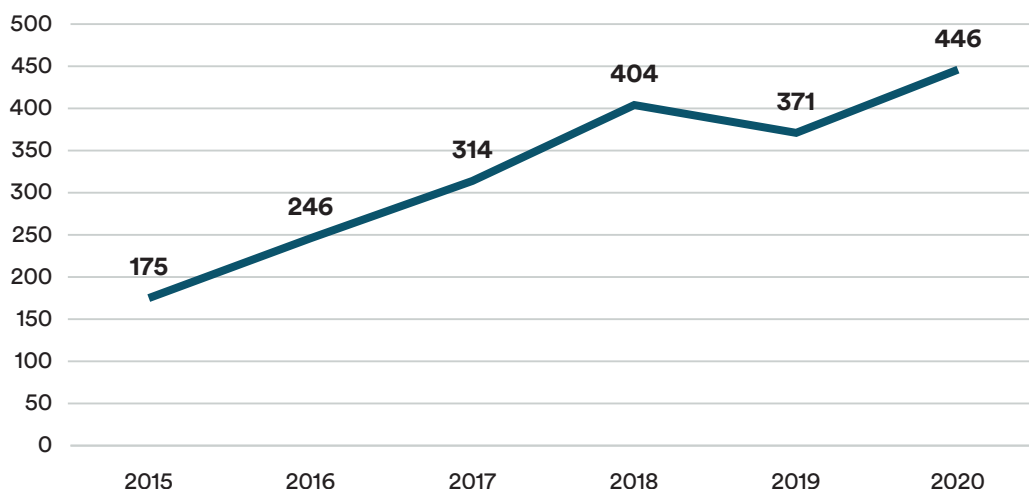
Antalet anmälningar, tips och klagomål om trakasserier har ökat kraftigt

År 2020 inkom 446 anmälningar om trakasserier, och som har samband med minst en diskrimineringsgrund (figur 30). Det är en ökning jämfört med 2019. Sett över hela tidsperioden 2015–2020 har antalet anmälningar som handlar om trakasserier ökat med 155 procent.¹⁶

Den stora ökningen av trakasserier mellan 2015 och 2018 beror till stor del på att antalet anmälningar, tips och klagomål om trakasserier som inkommer till DO via Skolinspektionen ökade under denna period.¹⁷ Om vi bortser från de anmälningar som inkommit till DO via Skolinspektionen blir ökningen 120 procent.

En annan anledning till den kraftiga ökningen kan vara att DO under denna period utvecklat sitt sätt att registrera vilken eller vilka former av diskriminering som en anmälan, tips och klagomål gäller. I början av tidsserien var DO relativt restriktiv med att registrera form av diskriminering, vilket innebar att många anmälningar, tips och klagomål inte hade någon form av diskriminering registrerad. Under tidsperioden har andelen anmälningar, tips och klagomål för vilka minst en form av diskriminering registrerats ökat stadigt.

Figur 30. Antal anmälningar, tips och klagomål om trakasserier 2015–2020.

16 Det är en diskrepans i ett fåtal fall avseende anmälningar, tips och klagomål i statistikrapporten för år 2015–2019 och föreliggande rapport. I rapporten för 2015–2019 inkluderade vi enbart anmälningar som (1) har samband med minst en diskrimineringsgrund och (2) handlar om trakasserier. I denna rapport inkluderade vi anmälningar som (1) har samband med minst en diskrimineringsgrund eller handlar om sexuella trakasserier och (2) handlar om sexuella trakasserier.

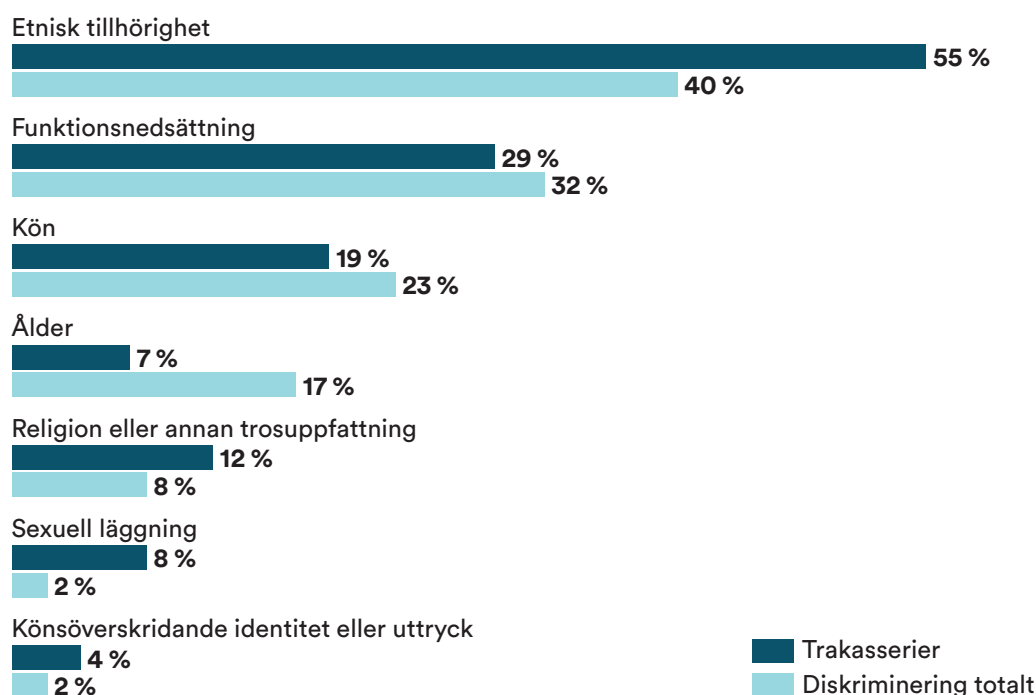
17 En bakgrund till detta finns under rubriken "Anmälningar, tips och klagomål via Skolinspektionen" i rapportens inledning.

Anmälningar, tips och klagomål om trakasserier har oftast samband med etnisk tillhörighet

En majoritet (55 procent) av anmälningarna, tipsen och klagomålen om trakasserier handlar om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet (figur 31). Jämfört med alla anmälningar, tips och klagomål om diskriminering är det en större andel som handlar om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet. Samma mönster återfinns också när det gäller diskriminering som har samband med sexuell läggning, religion eller annan trosuppfattning respektive könsöverskridande identitet, även om skillnaderna inte är lika påtagliga.

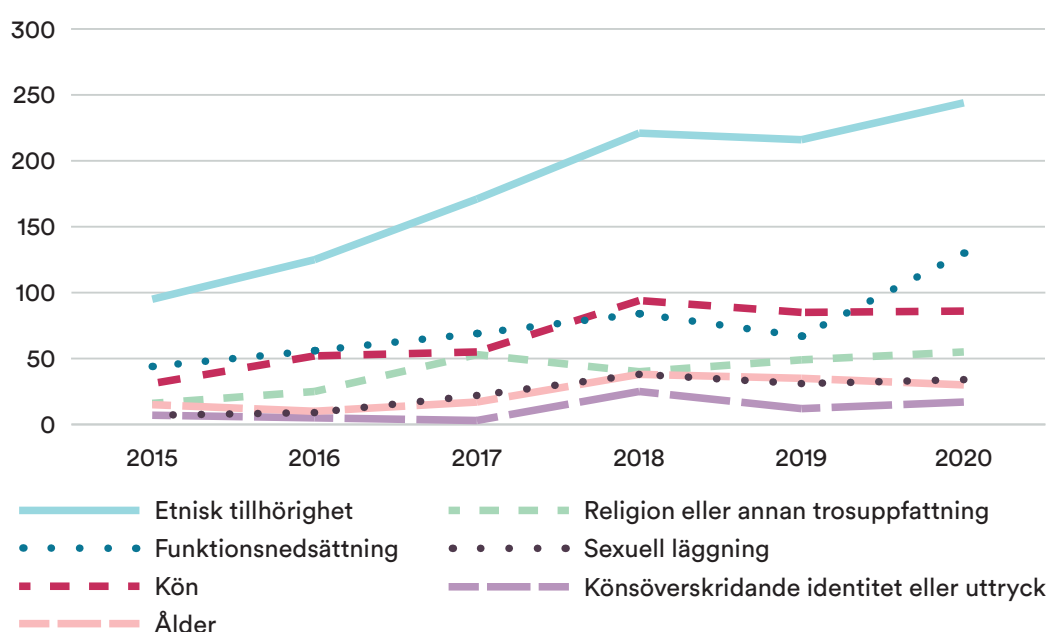
Antalet anmälningar, tips och klagomål om trakasserier som handlar om diskriminering som har samband med ålder är istället lägre än motsvarande andel för alla anmälningar, tips och klagomål om diskriminering.

Figur 31. Andel anmälningar, tips och klagomål om trakasserier jämfört med diskriminering totalt, uppdelat på diskrimineringsgrunderna, 2020.

Under perioden 2015–2020 har det genomgående varit vanligast med anmälningar, tips och klagomål om trakasserier som handlar om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet (figur 32). Antalet anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet har överlag ökat under åren 2015–2020. Detsamma gäller antalet anmälningar, tips och klagomål om trakasserier som handlar om diskriminering som har samband med kön respektive funktionsnedsättning. Sett till hela perioden 2015–2020 har antalet anmälningar, tips och klagomål om diskriminering som har samband med var och en av diskrimineringsgrunderna ökat.

Figur 32. Antal anmälningar, tips och klagomål om trakasserier uppdelat efter diskrimineringsgrunder 2015–2020.

Vanligast att anmälningar, tips och klagomål om trakasserier rör utbildningsområdet

Av de anmälningar, tips och klagomål om trakasserier som inkom 2020 rörde 40 procent diskriminering inom utbildningsområdet (figur 33), vilket därmed är betydligt större än motsvarande andel för alla anmälningar, tips och klagomål om diskriminering (20 procent). Bland anmälningarna, tipsen och klagomålen om trakasserier rör näst störst andel (25 procent) arbetslivet.

Bland anmälningarna, tipsen och klagomålen om trakasserier är de också mer förekommande inom samhällsområdena hälso- och sjukvård (12 procent) och bemötande inom offentlig verksamhet (11 procent) än motsvarande andel för alla anmälningar, tips och klagomål om diskriminering.

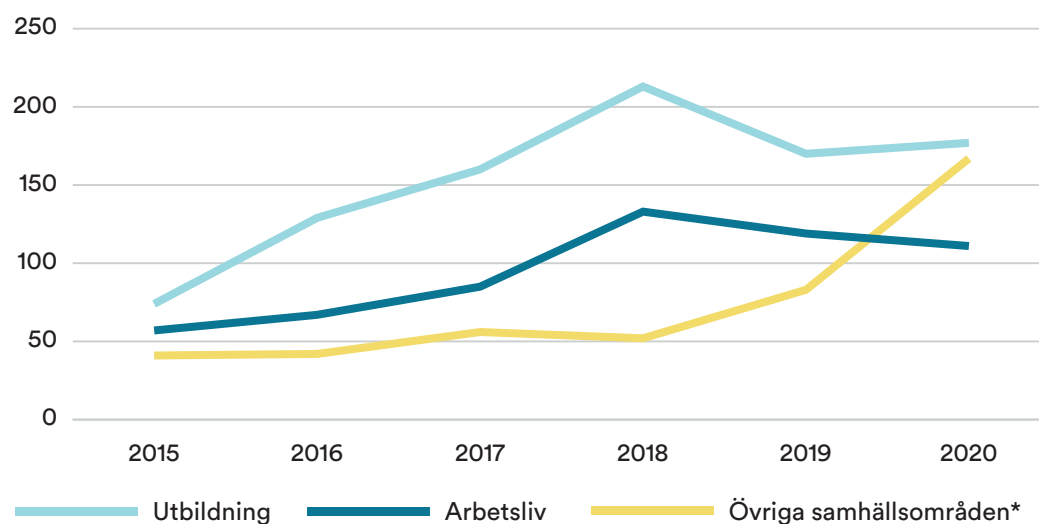
Figur 33. Andel anmälningar, tips och klagomål om trakasserier jämfört med diskriminering totalt, uppdelat på samhällsområde, 2020.

Kraftig ökning av anmälningar, tips och klagomål om trakasserier som handlar om övriga samhällsområden mellan 2019–2020

Sett till hela tidsperioden 2015–2020 har antalet anmälningar, tips och klagomål om trakasserier som rör utbildning, arbetsliv och övriga samhällsområden ökat kraftigt (figur 34). Inom arbetsliv har andelen anmälningar, tips och klagomål nästan fördubblats medan andelen för utbildning och övriga samhällsområden har ökat än mer. Både räknat i antal och i procent har ökningen varit störst för anmälningar, tips och klagomål om trakasserier som rör övriga samhällsområden. Den kraftigaste ökningen skedde mellan 2019–2020. Under hela tidsperioden 2015–2020 har flest anmälningar, tips och klagomål om trakasserier rört utbildningsområdet. Den stora ökningen av antalet anmälningar, tips och klagomål om trakasserier inom utbildningsområdet mellan 2015 och 2018 beror till stor del på att antalet som inkommer till DO via Skolinspektionen ökade under denna period.¹⁸

Figur 34. Antal anmälningar, tips och klagomål om trakasserier, fördelat på samhällsområden, 2015–2020.

*Med övriga samhällsområden avses här summan för alla samhällsområden utom arbetsliv och utbildning. Det kan exempelvis avse samhällsområdena Varor och tjänster, Hälso- och sjukvård med flera.

¹⁸ En bakgrund till detta finns under rubriken "Anmälningar, tips och klagomål via Skolinspektionen" i rapportens inledning.

nej

Sexuella trakasserier

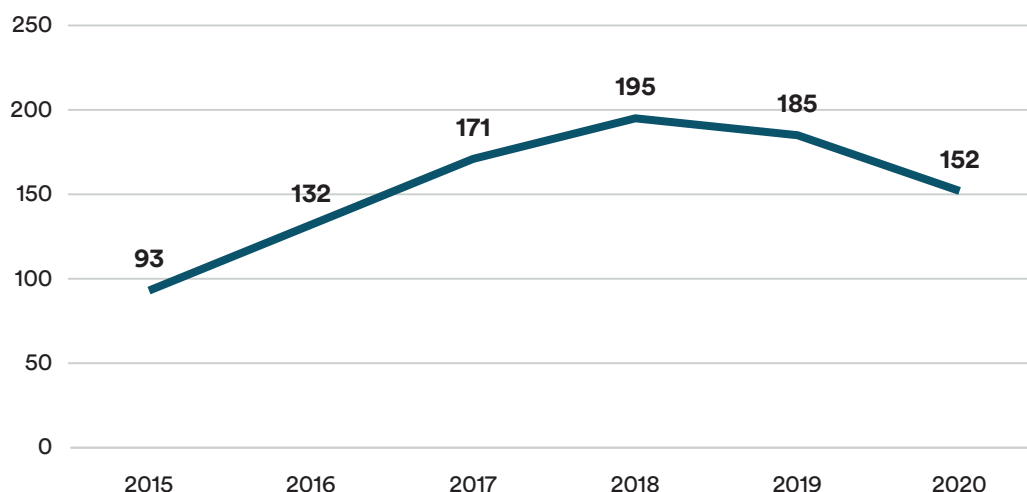
Sexuella trakasserier är en av de sex former av diskriminering som är förbjudna enligt diskrimineringslagen. Sexuella trakasserier innebär ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

Antalet anmälningar, tips och klagomål om sexuella trakasserier har totalt sett ökat på sex år

År 2020 inkom 152 anmälningar, tips och klagomål om sexuella trakasserier (figur 35). Detta är en minskning från 2018 men sett till perioden 2015–2020 har antalet ökat från 93. Det motsvarar en ökning med 63 procent. Antalet anmälningar, tips och klagomål om sexuella trakasserier har därmed ökat i ungefär samma grad som det totala antalet anmälningar, tips och klagomål om diskriminering, som under samma period ökade med 58 procent.

Ökningen beror till stor del på att antalet anmälningar, tips och klagomål som inkommer till DO via Skolinspektionen har ökat kraftigt.¹⁹ Något annat som kan ha bidragit till ökningen är att DO under perioden utvecklat sin registrering vad gäller former av diskriminering.

Figur 35. Antal anmälningar, tips och klagomål om sexuella trakasserier 2015–2020.

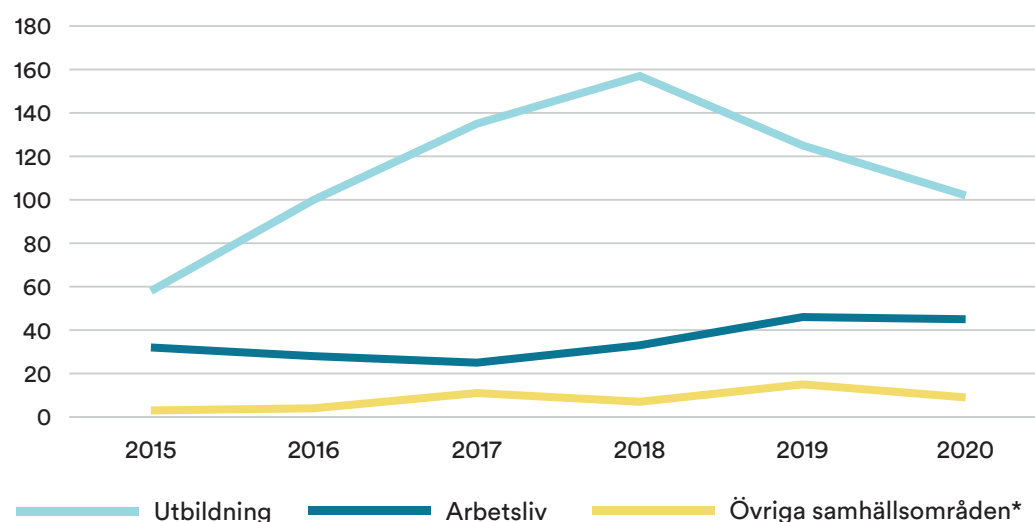
¹⁹ En bakgrund till detta finns under rubriken "Anmälningar, tips och klagomål via Skolinspektionen" i rapportens inledning.

Flest anmälningar, tips och klagomål om sexuella trakasserier rör utbildningsområdet

Såväl 2020 som tidigare år i tidsserien rör de flesta av anmälningarna, tipsen och klagomålen om sexuella trakasserier utbildningsområdet. År 2020 rörde 102 av 152 anmälningar om sexuella trakasserier utbildningsområdet. Antalet anmälningar, tips och klagomål som rör utbildningsområdet ökade kraftigt 2015–2018, för att sedan minska mellan 2018 och 2020 (figur 36).

I likhet med ökningen av det totala antalet anmälningar, tips och klagomål om sexuella trakasserier beror ökningen av antalet anmälningar som rör utbildningsområdet till stor del på att antalet som inkommit via Skolinspektionen har ökat kraftigt.

Figur 36. Antal anmälningar, tips och klagomål om sexuella trakasserier, fördelat på samhällsområden, 2015–2020.

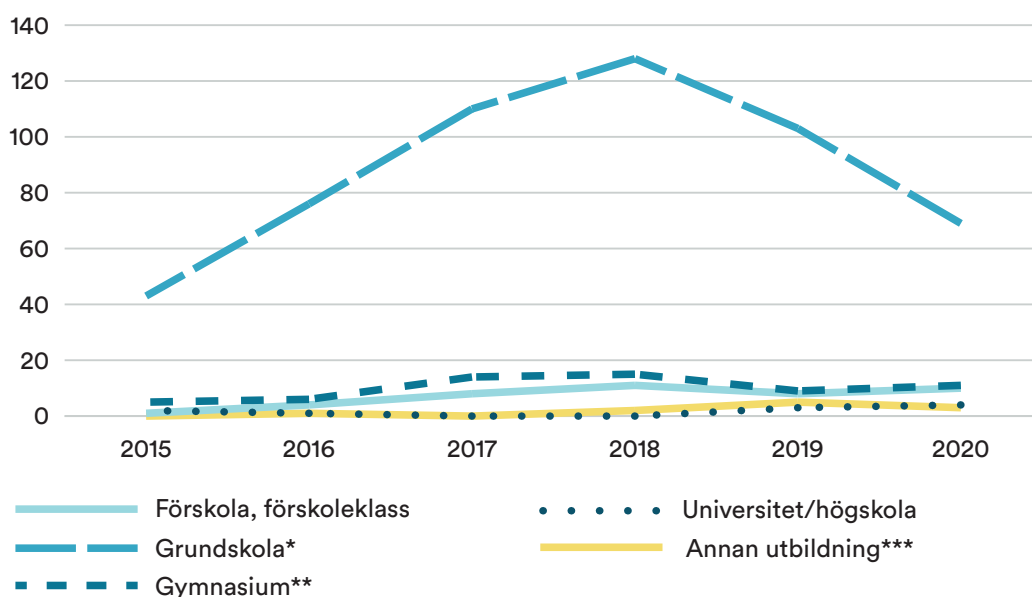

*Med övriga samhällsområden avses här summan av alla samhällsområden förutom arbetsliv och utbildning.

Anmälningar, tips och klagomål om sexuella trakasserier rör oftast grundskolan

En stor majoritet av anmälningarna, tipsen och klagomålen om sexuella trakasserier inom utbildningsområdet handlar om sexuella trakasserier i grundskolan (figur 37). De övriga skol- och utbildningsformerna förekommer i betydligt lägre utsträckning. Värt att notera är att endast ett fåtal av anmälningarna, tipsen och klagomålen om sexuella trakasserier handlar om händelser vid högskolor eller universitet.²⁰ Det är främst anmälningar, tips och klagomål om sexuella trakasserier i grundskolan som ökat under perioden 2015–2018, för att sedan minska fram till år 2020.

Figur 37. Antal anmälningar, tips och klagomål om sexuella trakasserier inom utbildningsområdet, fördelat på utbildningsformer, 2015–2020.

*I Grundskola ingår även grundsärskola, specialskola, sameskola och fritidshem.

**I Gymnasium ingår även gymnasiesärskola.

***I Annan utbildning ingår bland annat folkhögskola, kommunal vuxenutbildning, yrkesutbildning, studieförbundsverksamhet och svenska för invandrare.

20 Här avses endast sexuella trakasserier mot studerande vid universitet och högskolor. Sexuella trakasserier mot anställda vid universitet och högskolor faller inom arbetslivsområdet.

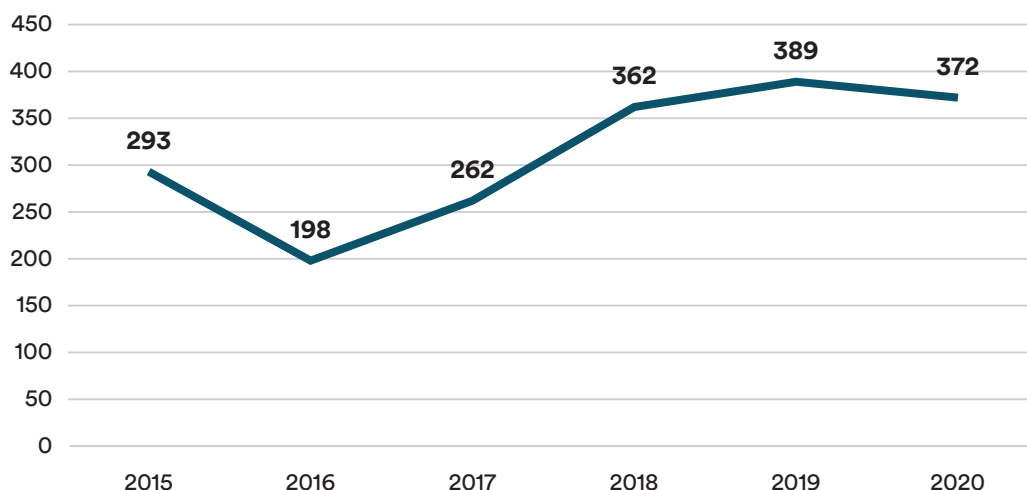
Bristande tillgänglighet

Sedan 2015 är bristande tillgänglighet en av de sex former av diskriminering som är förbjudna enligt diskrimineringslagen. Bristande tillgänglighet kan förekomma inom alla samhällsområden som regleras i diskrimineringslagen. Begreppet bristande tillgänglighet innebär att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte genomför skäligen tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Tillgänglighetsåtgärderna kan vara åtgärder i den fysiska miljön, men kan även bestå av stöd och personlig service eller tillgänglig information och kommunikation. Att kravet gäller skäligen åtgärder innebär att en bedömning av förutsättningarna måste göras i varje enskilt fall.²¹

Antalet anmälningar, tips och klagomål om bristande tillgänglighet har ökat

År 2020 inkom 372 anmälningar, tips och klagomål om bristande tillgänglighet. Sett till hela perioden 2015–2020 har antalet ökat (figur 38). Mellan åren 2015–2016 minskade anmälningarna, tipsen och klagomålen om bristande tillgänglighet, för att sedan öka kontinuerligt till och med 2019. Från år 2019–2020 sker en viss minskning. Något som kan ha bidragit till ökningen är att DO under perioden utvecklat registreringen vad gäller former av diskriminering.²²

Figur 38. Antal anmälningar, tips och klagomål om bristande tillgänglighet 2015–2020.

21 Mer information om bristande tillgänglighet finns på DO:s webbplats,

<https://www.do.se/om-diskriminering/vad-ar-diskriminering/bristande-tillganglighet/>

22 En längre beskrivning av detta finns i avsnittet om trakasserier.

Anmälningar, tips och klagomål om bristande tillgänglighet rör oftast områdena utbildning eller varor och tjänster

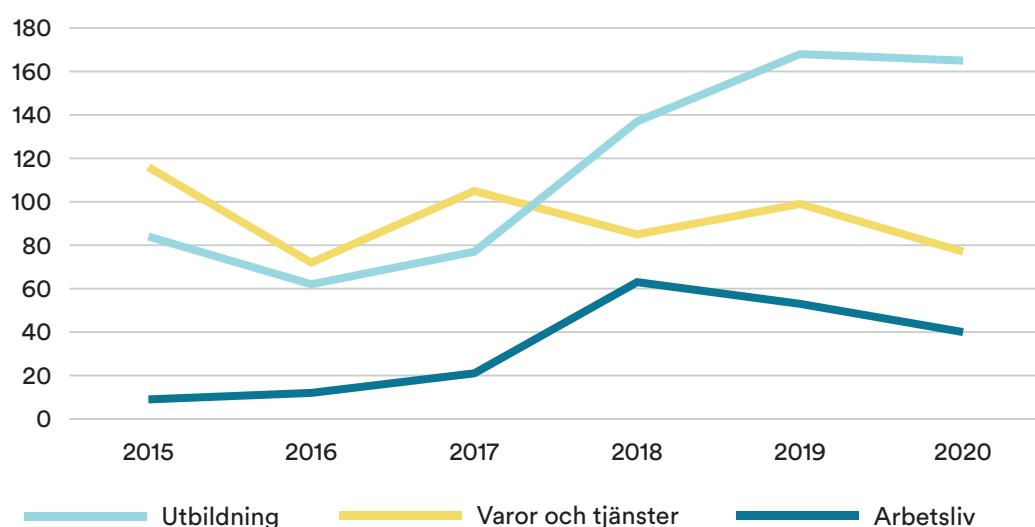
Av anmälningarna, tipsen och klagomålen om bristande tillgänglighet handlar 44 procent om diskriminering inom utbildningsområdet (figur 39). Utbildning är därmed det samhällsområde som flest anmälningar, tips och klagomål om bristande tillgänglighet rör, följt av varor och tjänster samt arbetsliv. I jämförelse med alla anmälningar, tips och klagomål om diskriminering är andelen som rör utbildningsområdet mer än dubbelt så hög när det gäller bristande tillgänglighet. Andelen som rör arbetslivet är däremot betydligt lägre för anmälningar, tips och klagomål om bristande tillgänglighet, jämfört med alla anmälningar, tips och klagomål om diskriminering.

Figur 39. Andel anmälningar, tips och klagomål om bristande tillgänglighet jämfört med diskriminering totalt, uppdelat på samhällsområde, 2020.

Figur 40 visar antalet anmälningar, tips och klagomål om bristande tillgänglighet som rör områdena utbildning, varor och tjänster samt arbetsliv 2015–2020. Flest anmälningar, tips och klagomål om bristande tillgänglighet rör något av områdena utbildning, varor och tjänster eller arbetsliv. Inom samtliga tre samhällsområden har antalet anmälningar, tips och klagomål omväxlande ökat och minskat under tidsperioden. Sett över hela tidsperioden 2015–2020 har antalet som rör utbildning och arbetsliv ökat, medan antalet som handlar om diskriminering inom området varor och tjänster har minskat. 2015–2017 rörde flest anmälningar, tips och klagomål om bristande tillgänglighet området varor och tjänster. 2018–2020 rörde flest anmälningar, tips och klagomål om bristande tillgänglighet utbildningsområdet. Detta beror på att antalet anmälningar, tips och klagomål om bristande tillgänglighet inom utbildningsområdet ökade kraftigt under perioden 2017–2019.

Figur 40. Antal anmälningar, tips och klagomål om bristande tillgänglighet, fördelat på samhällsområden, 2015–2020.

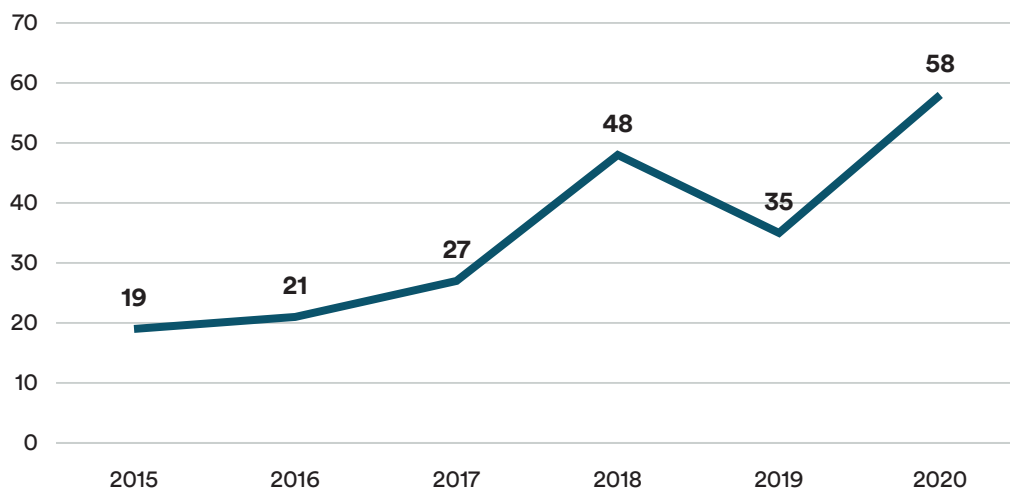
Repressalier

Förutom diskriminering förbjuder diskrimineringslagen även repressalier. Repressalier innebär att någon blir utsatt för någon form av bestraffning eller dålig behandling, som en reaktion på att personen har påtalat eller anmält diskriminering. Skyddet mot repressalier gäller även den som medverkat i en utredning om diskriminering samt den som avvisat eller fogat sig i trakasserier eller sexuella trakasserier.

Av de 3 524 anmälningar, tips och klagomål som inkom 2020 handlar 58 om repressalier (figur 41). Antalet anmälningar, tips och klagomål om repressalier har under perioden ökat, inte minst från år 2019 till 2020. Under hela perioden 2015–2020 har antalet anmälningar, tips och klagomål om repressalier ökat från 19 till 58. Det motsvarar en ökning om 205 procent. Under samma period ökade det totala antalet anmälningar, tips och klagomål med 58 procent.

Att antalet anmälningar, tips och klagomål om repressalier är så få skulle kunna bero på att färre personer utsätts för repressalier än för diskriminering. Det skulle också kunna bero på att färre personer känner till förbudet mot repressalier. I två studier där DO undersökt arbetsgivares riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier framkommer att många arbetsgivare har bristande kunskap om diskrimineringslagens förbud mot repressalier.²³

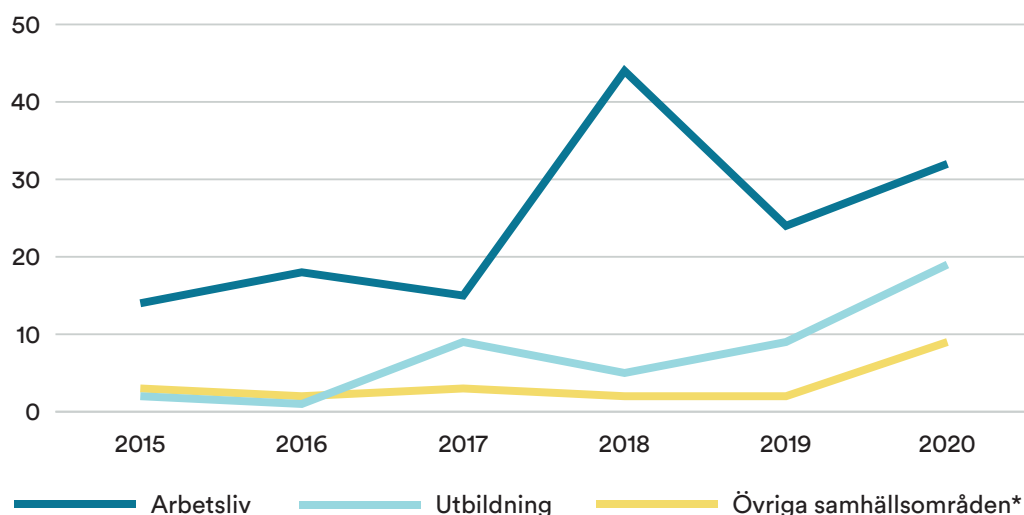
Figur 41. Antal anmälningar, tips och klagomål om repressalier 2015–2020.

23 Diskrimineringsombudsmannen (2020a), Diskrimineringsombudsmannen (2020b).

Störst antal anmälningar, tips och klagomål om repressalier har under hela perioden 2015–2020 rört samhällsområdet arbetsliv. Det förekommer även att anmälningar, tips och klagomål om repressalier rör utbildningsområdet, medan endast enstaka rör övriga samhällsområden (figur 42). Sett till hela perioden 2015–2020 har antalet anmälningar, tips och klagomål om repressalier ökat inom de tre samhällsområdena. Utvecklingen är inte linjär utan antalen ökar och minskar omväxlande.

Figur 42. Antal anmälningar, tips och klagomål om repressalier, fördelat på samhällsområden, 2015–2020.

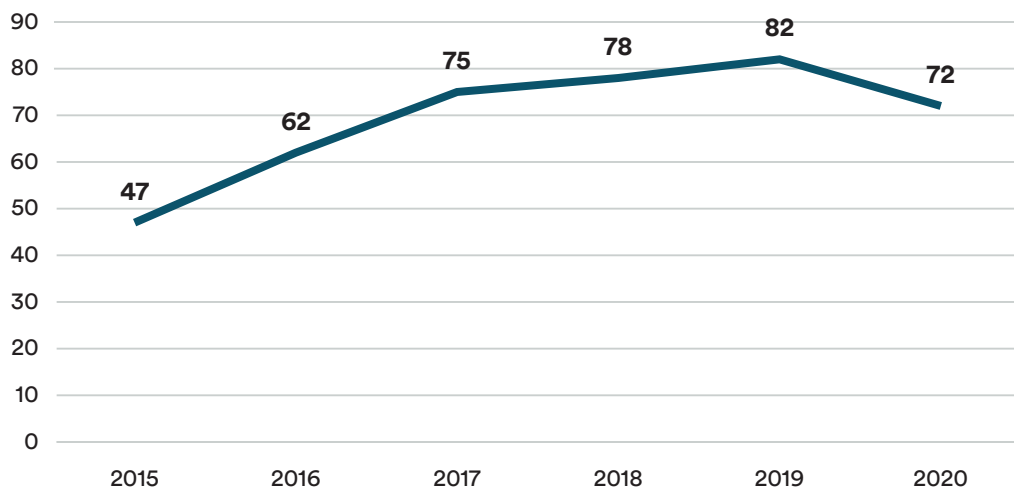
*Med övriga samhällsområden avses i denna figur alla samhällsområden förutom arbetsliv och utbildning.

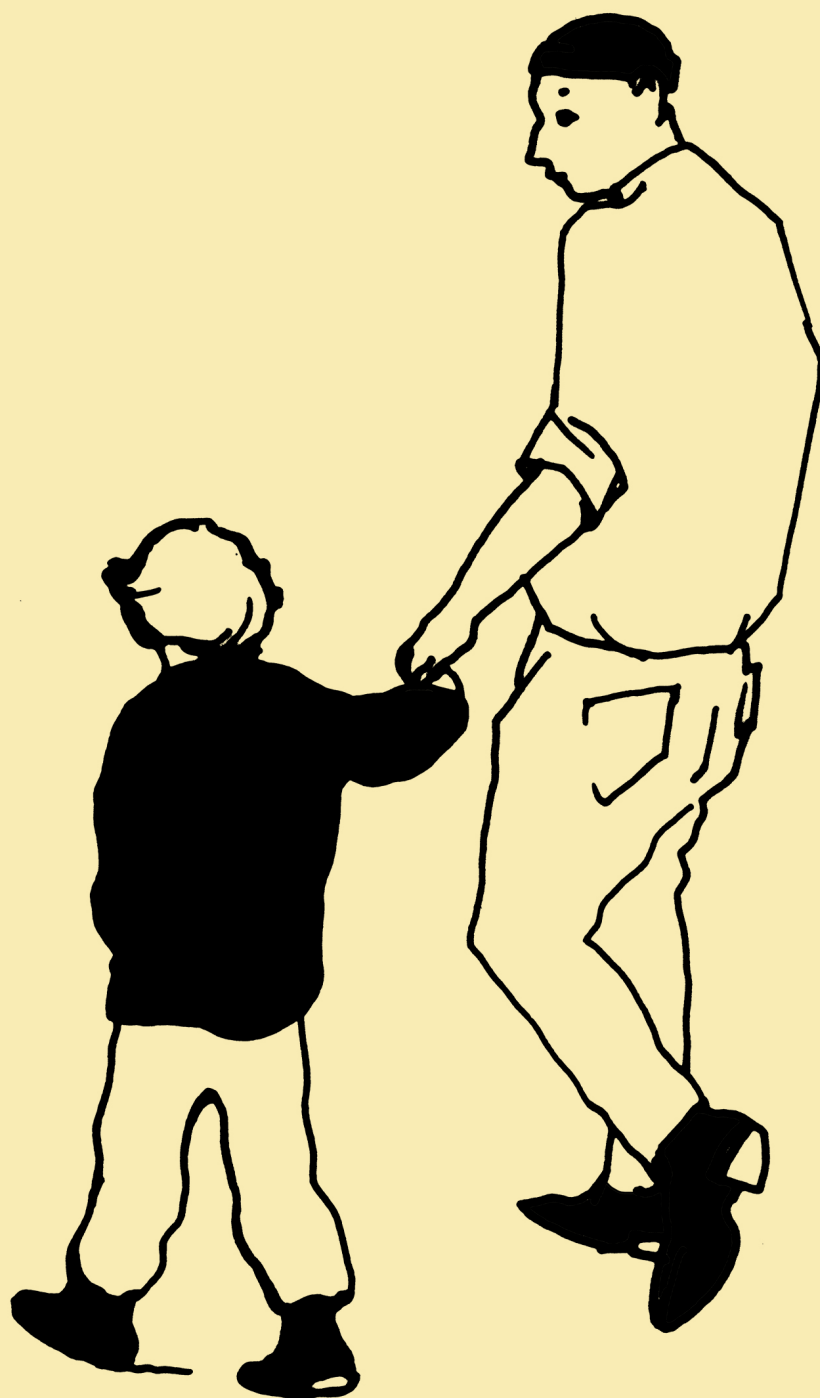
Missgynnande som har samband med föräldraledighet

Enligt föräldraledighetslagen (1995:584) kan Diskrimineringsombudsmannen (DO) företräda enskilda i domstol i tvister som rör missgynnande som har samband med föräldraledighet. Det inkommer därför anmälningar, tips och klagomål om missgynnande som har samband med föräldraledighet till DO. Föräldraledighetslagens förbud mot missgynnande gäller för arbetsgivare gentemot arbetstagare och arbetssökande. Med missgynnande menas en behandling som medför en skada eller nackdel. Det kan handla om att komma i ett sämre läge, att gå miste om en förbättring eller förmån, eller att utsättas för obehag.

Av de 3 524 anmälningar, tips och klagomål som inkom 2020 handlar 72 om missgynnande som har samband med föräldraledighet (figur 43). Sett till perioden 2015–2020 har detta antal ökat från 47. Det motsvarar en ökning om 53 procent. Under samma period ökade det totala antalet anmälningar, tips och klagomål med 58 procent.

Figur 43. Antal anmälningar, tips och klagomål om missgynnande som har samband med föräldraledighet 2015–2020.

Referenslista

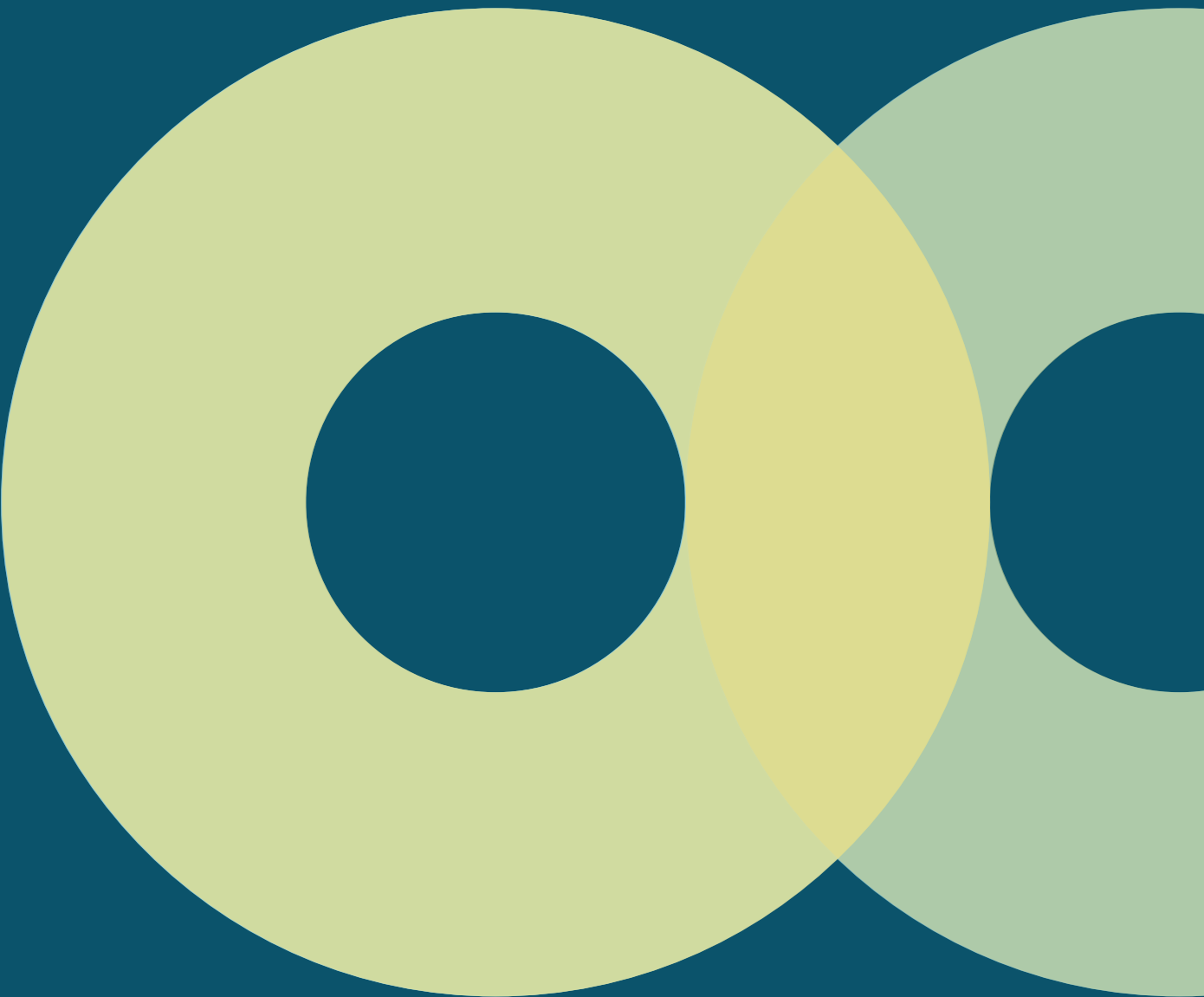
Diskrimineringsombudsmannen (2016). Kedjor av händelser. En analys av anmälningar om diskriminering från muslimer och förmodade muslimer. Stockholm: Diskrimineringsombudsmannen (DO).

Diskrimineringsombudsmannen (2020a). Vilja, förstå, kunna. En analys av kommuners riktlinjer och rutiner avseende trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier. Solna: Diskrimineringsombudsmannen (DO).

Diskrimineringsombudsmannen (2020b). Bygg, förebygg och prioritera. En analys av bygg- och anläggningsbranschens riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier. Solna: Diskrimineringsombudsmannen (DO).

Proposition 2007/08:95. Ett starkare skydd mot diskriminering.

Skolinspektionen (2020) Anmälningar och beslut 2019. Tillgänglig: <https://www.skolinspektionen.se/sv/Statistik/Statistik-om-anmalningar/anmalningar-och-beslut-2019/> [2020-09-16].

DO

www.do.se

Box 4057

169 04 Solna

Telefon 08-120 20 700

facebook.com/Diskrimineringsombudsmannen

ISBN 978-91-88175-20-5

